ЦАНА НУМАРУ—5 КАП.

УМОВЫ ПАДПІСКІ (з дармовым дадаткам „Прафрух“)

На 1 мес. . . — 90 к.
„ 3 мес. . . 2 р. 60 к.
„ 6 мес. . . 5 р. —
„ 12 мес. . . 9 р. 75 к.

ПЛАТА ЗА АБВЕСТКІ

За радок нонп. пасьля тэксту—50 к., іншагародн͏ія абвесткі—1 р. за радок. Пасярод тэксту—у два разы даражэй. Пры шматразовым друкаваньні—скідка. Звыш тарыфу, згодна пастановы СНК ад 10-IX—24 г. бярэцца 10 проц. падатку.

Падпіска і абвесткі прымаюцца ў гал. канторы газ. „ЗЬВЯЗДА“ Менск, Савецкая, 63, 3-ці паверх, тэл. 7-81.

ЗЬВЯЗДА

ПРАЛЕТАРЫ УСІХ КРАІН, ЗЛУЧАЙЦЕСЯ!

Орган Цэнтральнага Камітэту Камуністычнае партыі (бальшавікоў) Беларусі і Менскага АК КП(б)Б

ТЭЛЕФОНЫ:
Рэдактар 10-74
Сакратар 6-19
Партсэктар . . . 13-80
Сэктар інфармацыі . 13-80
Начны рэдактар . . 6-42
Галоўная кантора . 7-81
Аддзел падпіскі . . 7-81
» абвестак . . 7-81

СЕРАДА, 26 лютага 1930 г.
№ 48 (3556)
Год выданьня—XIV.

РЭДАКЦЫЯ І ГАЛОЎНАЯ КАНТОРА МЕНСК, Савецкая, 63.

Не аб'ектыўныя прычыны, а бязьдзейнасьць і нядбайнасьць

Да пачатку палявых работ засталося толькі паўтара-два месяцы. Тэрмін вельмі кароткі. Здавалася-б, што падрыхтоўка да сяўбы павінна была ісьці пабаявому, што значная частка падрыхтоўчае работы павінна была быць ужо скончана.

Аднак, весткі, якія паступаюць з месц, гавораць аб радзе вялікіх прарываў. Важнейшыя задачы партыі і ўраду ня выкананы ў тэрмін. На важнейшых вучастках пасеўнага фронту крайне няспрыяюча.

У БССР пад калгасамі больш 60 проц. усяе пасеўнае плошчы. Абагулены сэктар сельскае гаспадаркі стаў асноўным, пераважным. Большасьць калгасаў арганізаваліся толькі апошнімі месяцамі, апошнімі тыднямі. Адсюль ясна, што ўзмацненьне калгасаў, правільная і неадкладная АРГАНІЗАЦЫЯ Ў ІХ ПРАЦЫ І ВЫТВОРЧАСЬЦІ—рашаючы вучастак пасеўнае кампаніі, усяго калгаснага руху. «Да моманту сяўбы ў кожным калгасе павінен быць складзены дзелавы спрошчаны плян з дакладным вызначэньнем месц работы і абавязкаў кожнага калгасьніка, або групы калгасьнікаў у падрыхтоўцы да правядзеньня веснавых работ. Гэтыя рабочыя пляны трэба шырока абмеркаваць на сходах бядняцка-батрацкіх груп і вытворчых нарад калгасьнікаў» (з пастановы калегіі Наркамзему СССР).

Мы можам канстатаваць, што да гэтай работы, першачарговага значэньня і важнасьці, фактычна яшчэ ня прыступлена. З Магілеўскай акругі суцэльнай калектывізацыі, дзе калгасы ўжо займаюць пераважную частку тэрыторыі акругі, паведамляюць, што «яшчэ не пачалі складаньня вытворчых пляноў у калгасах. Аб гэтым сьведчыць становішча ў Чырвонапольскім, Чэрыкаўскім і іншых раёнах. Магілеўскі акркалгассаюз НІЧОГА НЯ ВЕДАЕ АБ СТАНОВІШЧЫ ГЭТАЕ СПРАВЫ Ў КАЛГАСАХ».

Аналёгічны малюнак і ў Віцебскай акрузе, дзе акркалгассаюз сваю БЯЗЬДЗЕЙНАСЬЦЬ тлумачыць спасылкамі на аб'ектыўныя прычыны, загружанасьцю іншымі кампаніямі.

У цеснай сувязі з арганізацыяй вытворчасьці ў калгасах—ЗЯМЛЯЎПАРАДКАВАНЬНЕ. Да вясны неабходна вызначыць тэрыторыю калгасаў, разбіць яе на полі севазвароту і г. д. Без правядзеньня гэтых простых формаў зямляўпарадкаваньня немагчымы пачатак палявых работ у калгасах. Ня гледзячы на гэта ЗЯМЛЯЎПАРАДКАВАЎЧЫЯ РАБОТЫ ідуць вельмі марудна і моцна АДСТАЮЦЬ АД ТЭМПАЎ КАЛЕКТЫВІЗАЦЫІ.

Буйнейшы прарыў выявіўся і на іншым вучастку падрыхтоўкі да сяўбы—У КАНТРАКТАЦЫІ. Гэта работа ў асноўным павінна ўжо была быць скончанай. Між тым, зводка на 20 студзеня паказвае, што мы зрабілі толькі першыя крокі ў гэтым напрамку. Збожжавых культур закантрактавана толькі 12,2 проц. пляну, ільна-валакна—11,3 проц., канюшыны—4 проц., вікі—3,6 проц., лубіну—1,8 проц. і г. д.

На мясцох пануе зараз НЕДААЦЭНКА ЗНАЧЭНЬНЯ КАНТРАКТАЦЫІ, часамі нават пагарда да яе. Распаўсюджаны погляды, што з ростам калектывізацыі, кантрактацыя адпадае сама па сабе, становіцца непатрэбнай. З гэтымі памылковымі і вельмі шкоднымі адносінамі да кантрактацыі трэба павесьці рашучую барацьбу. Нельга забываць ні на мінуту, што кантрактацыя—«важнейшы вагар узьдзейнічаньня на падрыхтоўку да сяўбы як калгасаў, так і ў асаблівасьці індывідуальных гаспадарак» (з пастановы калегіі Наркамзему СССР). Ад пасьпяховага правядзеньня кантрактацыі ў значнай ступені будуць залежаць надыходзячыя хлебазагатоўкі.

Зьвернемся цяпер да іншых этапаў падрыхтоўкі да сельска-гаспадарчай кампаніі гэтага году.

РАМОНТ ІНВЭНТАРУ. І тут зямельнымі органамі праяўлена бязьдзейнасьць, якую нельга інакш кваліфікаваць, як злачынную. Рамонт трактараў і складаных машын ідзе чарапашыным крокам. Чыгуначныя майстэрні гатовы да рамонту машын, але яны не скарыстоўваюцца. У Аршанскае дэпо прывезлі толькі тры трактары, а Жлобінскія майстэрні, буйнейшыя ў БССР і прыстасаваныя да рамонту складаных машын, атрымалі заказ... на 150 кольцаў для прывязі кароў.

Адгаворкі зямельных органаў, якія тлумачаць слабы рамонт інвэнтару адсутнасьцю жалеза і іншых матар'ялаў, не заслугоўваюць увагі. СПРАВА ЗУСІМ НЕ Ў АБ'ЕКТЫЎНЫХ ПРЫЧЫНАХ, А Ў НЕДАПУШЧАЛЬНА НЯДБАЙНЫХ І НЕАХАЙНЫХ АДНОСІНАХ. Бо ня ўсюды яны пакапаціліся паведаміць мясцом, што чыгуначныя майстэрні прыступаюць да рамонту інвэнтару. І ў выніку абурэючы факт, які меў месца ў Воршы. Чыгуначнае дэпо ня мае заказаў, а саўгасы і калгасы пасылаюць інвэнтар для рамонту ў РСФСР.

ВАПНАВАНЬНЕ. БССР мае неабмежаваныя магчымасьці. Запасы сырцу вялізныя. Але і тут мы натыкаемся на нядбайнасьць, якая мяжуецца са злачынствам. Напрыклад, вапнавая гара ў Добрушскай фабрыцы, якая можа амаль поўнасьцю задаволіць патрэбы Гомельскай акругі, усё яшчэ не распрацоўваецца. Далёка ня ўсе каменя-драбілкі працуюць. Новыя (39), прадугледжаныя плянам, не арганізаваны. Заданьне на выпрацоўку 122.000 тон ня выконваецца. Між тым, пераводам каменя-драбілак на дзьве зьмены, мы маем поўную магчымасьць значна перавысіць плян і давесьці яго да 180.000 тон вапны.

Такое-ж становішча і з ФАСФАРЫТАМІ для ўгнаеньня. БССР быў даны нарад на выпрацоўку 5.000 тон фасфарытаў на сваіх прадпрыемствах. Весткі, якія друкаваліся ў «Зьвяздзе», адзначаюць сур'ёзную пагрозу на гэтым вучастку пасеўнага фронту. Да гэтага часу ня пушчаны Крычаўскі завод і Клімавіцкі млын, якія павінны былі выпускаць фасфарыты для патрэб сяўбы гэтага году. Канкрэтны вінавайца несваячасовага пуску заводаў—Стромтрэст.

АЧЫСТКУ ЗБОЖЖА трэба было ўжо скончыць. Аднак, да гэтага часу выканана толькі каля паловы пляну. Збожжаачышчальныя машыны ня толькі не працуюць круглыя суткі, але часткова бязьдзейнічаюць. Новыя машыны валяюцца на складах і не прасоўваюцца ў калгасы і саўгасы.

Арганізацыя МАШЫНА - КОННЫХ СТАНЦЫЙ знаходзіцца толькі ў пачатковай стадыі. Зараз прыступлена да пабудовы толькі 50 станцый. Паводле пляну неабходна да пачатку сяўбы ў БССР мець 370 станцый. Мы маем тут таксама недааценку значэньня станцый для абагуленага сэктару сельскае гаспадаркі. Яшчэ ня зжыта думка, што гэтыя станцыі павінны арганізоўвацца толькі для ахопу некалектывізаваных яшчэ сялянскіх гаспадарак. Гэтыя погляды таксама памылковы, як і нерацыянальнае значэньня калектыўных гаспадарак. МАШЫНА-КОННЫЯ СТАНЦЫІ ДАДУЦЬ МАГЧЫМАСЬЦЬ ДАБІЦЦА НАЙЛЕПШАГА СКАРЫСТАНЬНЯ ІНВЭНТАРУ І ЦЯГАВАЙ СІЛЫ Ў КАЛГАСАХ. Таму арганізацыя машына-конных станцый павінна ісьці ва ўсіх нова арганізаваных калгасах адначасова з абагульненьнем коняй.

У заключэньне СПЫНІМСЯ НА ССЫПЦЫ насеньня для калгасаў. Партыя і ўрад прапанавалі скончыць стварэньне насенных фондаў не пазьней 20-га лютага. Гэта заданьне не выканана. Да гэтага часу ссыпана толькі 86,6 проц. пляну. І гэту работу мы павінны прызнаць нездавальняючай. Бліжэйшыя дні да 1 сакавіка неабходна выкарыстаць для таго, каб нагнаць упушчанае і на 100 проц. выканаць баявое заданьне.

Вось якія вынікі падрыхтоўкі да важнейшай палітычнай кампаніі гэтага году. Вось якое ТЭХНІЧНАЕ ўзбраеньне сяўбы на сёнешні дзень.

У нас вельмі многа гаварылася і пісалася аб неабходнасьці новых баявых тэмпаў у рабоце, аб неабходнасьці перабудовы нашых гаспадарчых органаў у суадпаведнасьці з вялізарнымі задачамі, пастаўленымі перад імі сацыялістычнай рэканструкцыяй сельскае гаспадаркі. ГЭТЫХ БАЯВЫХ ТЭМПАЎ ЯШЧЭ НЯМА. Гэта карэнная перабудова яшчэ не зроблена.

Бязьдзейнасьць, сьпячка, абломаўшчына пануе яшчэ ў нашых зямельных органах. Толькі ёю, а не аб'ектыўнымі прычынамі, ні труднасьцямі тлумачацца тыя зрывы, сьведкамі якіх мы зьяўляемся.

Нашы арганізацыі забыліся, што пасеўная кампанія гэтага году ня звычайная пасеўная кампанія. Забыліся, што ад посьпеху яе залежыць замацаваньне дасягнутага на фронце калгаснага будаўніцтва. Партыя праводзіць гістарычнага значэньня работу па ліквідацыі кулацтва, як клясы. Мы шчыльна падыходзім да вырашэньня пытаньня аб зьнішчэньні клясаў.

Партыя, савецкая грамадзкасьць павінны моцна ўдарыць па вінаўніках асобных правалаў на пасеўным фронце. Вялікія задачы, што стаяць перад намі, абавязваюць. Узмацненьнем партыйнага кіраўніцтва, большай мабілізацыі савецкай грамадзкасьці мы можам і павінны дабіцца пералому.

Паўтараем, да сяўбы засталося толькі паўтара месяцы. Гэтыя шэсьць тыдняў трэба поўнасьцю выкарыстаць.

З ПАСЕЎНАГА ФРОНТУ

ЗРЫВЫ КАНТРАКТАЦЫІ ЯРЫНЫ— вынік злачыннай бязьдзейнасьці месц

Да 15 сакавіка—плян кантрактацыі павінен быць выкананы ва што-б там ні стала

Прыцягнуць да адказнасьці земорганы, якія не арганізоўваюць рамонту с.-г. машын і прылад

ТРЫВОЖНЫ СЫГНАЛ

КАНТРАКТАЦЫЯ ФАКТЫЧНА ЯШЧЭ НЕ ПАЧАЛАСЯ

На 20-II—30 г. плян кантрактацыі па БССР выкананы:

па збожжавых культурах—на 12,2 проц., ільна-валакне—на 11,3 проц., ільна-насеньні—на 7,5 проц., каноплях—на 8 проц., канюшыне—на 4 проц., віцы—на 3,6 проц., лубіне—на 1,8 проц.

Апэрацыйная зводка па кантрактацыі на 20-га лютага сваімі неабвержнымі лічбамі сыгналізуе поўны провал у гэтай важнейшай галіне працы.

Вось лічбы. Па збожжавых культурах плян кантрактацыі выкананы на 12,2 проц. На апошніх мясцох — Полацкая (4 проц.) і Менская (3,6 проц.) акругі.

Плян па ільну-валакне выкананы на 11,3 проц. Асабліва адстаюць — ільнаводная Полацкая акруга (6 проц.), а кантрактацыя па Менскай акрузе выяўляецца... у нулі.

Выкананьне пляну кантрактацыі па ільну-семі яшчэ горш (7,5 проц.). Асабліва адстаюць — Полацкая акруга (4 проц.) і Магілеўская (3 проц.), што-ж датычыць Менскай акругі, дык яна зноў прадстаўлена ў зводцы нулём.

Сярэдняе выкананьне плянавага заданьня па каноплях складае 8 проц.; па Менскай і Полацкай акругах — 0.

Выкананьне пляну па бульбе складае 19,3 проц. На першым месцы — Мазырская акруга (70 проц.), на самым апошнім — зноў Меншчына (0,6 проц.).

Зусім катастрафічны характар носіць выкананьне пляну кантрактацыі па канюшыне (4 проц.), віцы (3,6 проц.), лубіне (1,8 проц.), сэрадэлі (2,1 проц.) і кораньплодах (3,7 проц.).

У чым прычыны, якія затрымліваюць кантрактацыю?

На мясцох зусім не ўяўляюць сабе ўсёй важнасьці кантрактацыі і тэй вялізарнай шкоды, якую можа нам нанесьці такое злачыннае зацягваньне работы ў гэтай галіне. На мясцох можна часта чуць такія разважаньні:

— Мы заняты па горла калектывізацыяй, абагульненьнем сродкаў вытворчасьці, рэарганізацыяй сыстэмы, а з кантрактацыяй пасьпеем...

Далей працаваць такім тэмпам недапушчальна. Трэба разумець, што кантрактацыя ў гэтым годзе цясьнейшым чынам зьвязана з рэканструкцыяй сельскае гаспадаркі, з калектывізацыяй і ўсім вытворчым плянам пасеўнае кампаніі.

Трэба хутчэй скончыць работу па кантрактацыі, каб пасьпець да пачатку веснавое сяўбы размеркаваць тыя грашовыя, а галоўнае вытворчыя авансы (насеньне, угнаеньне, машыны), якія агавораны дагаварамі. Да вызначанага тэрміну — 15-га сакавіка — кантрактацыя па ўсіх культурах павінна быць скончана на ўсе 100 проц.

Паскорыўшы да максымуму тэмпы работы па кантрактацыі, ні ў якім выпадку нельга зьніжаць якаснага боку работы па кантрактацыі. Не павінна быць дапушчана заключэньне дагавароў без папярэдніх сходаў калгасьнікаў і членаў вытворчых паселішчных таварыстваў, без таго, каб усе пункты дагавароў былі ўсебакова абмеркаваны, без таго, каб кожны калгасьнік і кожны член таварыства добра ўявіў сабе сутнасьць узятых на сябе па дагаворы абавязкаў. Масавасьць — асноўная ўмова нашае работы па кантрактацыі.

Н.

Складаныя машыны і трактары не рамантуюцца

Ніякіх паляпшэньняў у справе арганізацыі рамонту сельска - гаспадарчых машын яшчэ не адчуваецца. Зямельныя калгасныя органы ўсё яшчэ злачынна адносяцца да гэтае важнейшае справы.

Некалькі лічбовых даных упоўнаважанага Наркамшляхоў па БССР выразна пацьвярджаюць гэта. На сёнешні дзень у менскія чыгуначныя майстэрні дастаўлена калгасамі... 35 плугоў, 8 акучнікаў і 16 барон; у Жлобінскія майстэрні... — 115 шт. дробнага інвэнтару і 150 колец для прывязі жывёлы; у Асіпавіцкія майстэрні... — 6 плугоў і 1 сявярка; у Лепельскія майстэрні...—10 плугоў, 2 акучнікі і 1 барана.

Як відаць з гэтых лічбаў, ніводная складаная машына, ніводзін трактар яшчэ не паступіў у чыгуначныя майстэрні для рамонту. Такое становішча тым больш недапушчальнае, што тракторны парк беларускіх калгасаў і саўгасаў вельмі зношаны і патрабуе капітальнага рамонту.

Адзіная арганізацыя, якая ўжо практычна дабілася вынікаў у галіне арганізацыі рамонту дробнага інвэнтару, гэта — Белсампрамсаюз. На сёнешні дзень становішча з рамонтам па саматужніцкай каапэрацыі такое:

Па Магілеўскай акрузе арганізавана 8 новых арцеляй кавалёў. Разам з існуючымі працуе 25 арцеляй кавалёў. Завезены вагон жалеза цалкам скарыстоўваецца для рамонту калгаснага інвэнтару.

Па Бабруйскай акрузе арганізавана 6 арцеляй кавалёў. З гораду накіраваны 2 рамонтныя брыгады ў калгасы.

Па Мазырскай акрузе створаны 2 новыя арцелі, якія ўжо адрамантавалі каля 50 плугоў.

У раёны суцэльнае калектывізацыі накіраваны 2 рамонтныя брыгады.

Па Гомельскай акрузе арганізавана новых 6 арцеляй кавалёў. Ім адпушчана 5 тон жалеза.

Па Менскай акрузе працуе некалькі брыгад кавалёў у складзе 18 чал., якія накіраваны ў калгасы з гораду.

Па Віцебскай акрузе працуе 11 арцеляй кавалёў, замест 4-х, якія існавалі раней. Паводле папярэдніх даных, арцелямі ўжо адрамантавана 1.900 плугоў і 45 с.-г. машын.

В.

Спыніць злоснае зьнішчэньне кулакамі насеньня

На сёнешні дзень патрэбы веснавой сяўбы ў аўсе забясьпечаны ўжо на 93 проц. Насенны матар'ял ужо знаходзіцца на мясцох. Чакаецца таксама атрыманьне звыш пляну партыі чыстагатунковага насеньня аўсу ад Саюзхлеба і «Госсемкультуры».

З ячменем становішча, як бываем, таксама ня дрэннае. Калі адной трэці плянавага заданьня ўжо загатовіла сельгаскаапэрацыя. Рэшту патрэб загатаўляе Саюзхлеб і спажывецкая каапэрацыя (завозу па ячмені няма).

Па ільну-семі—такое становішча. Сельгаскаапэрацыя заданьне па загатоўцы ў 5.900 тон выканала пакуль што на 80 проц. У РСФСР для БССР занараджана 1.200 тон палепшаных Вялікага і Пскоўскага ільну-семя. Рэшта насеньня, якога не хапае (1.000 тон), павінна быць запоўнена загатоўкай спажывецкай каапэрацыі і Белдзяржгандлю. Такім чынам, па ільну-семі пагрозы няма.

Значна горш становішча з насеньнем канюшыны, вікі, сэрадэлі, лубіну, канапель, гароху, кораньплодаў і лугавых траў.

Забесьпячэньне насеньнем канюшыны (загатоўка і завоз) складае на сёнешні дзень 40 проц., цімафееўкі—34 проц., вікі—39 проц., сэрадэлі—16 проц.

Па лубіне завозу зусім няма, а мясцовыя загатоўкі выкананы ўсяго толькі на 2 проц. Між іншым, Бабруйская акруга з заданьня ў 1.547 тон загатовіла ўсяго... 4 з палов. тоны.

Забесьпячэньне па канюшыне—54 проц., па гароху—20 проц., кораньплодах—38 проц., лугавых травах—48 проц.

Трэба неадкладна ўзяцца за загатоўку насеньня. Асаблівая ўвага павінна быць зьвернута на барацьбу з кулаком, які злосна, драпежніцкі зьнішчае запасы насеньня—гноіць лубін, скармляе канюшыну і г. д.

Зусім недапушчальныя паводзіны нашых загатоўшчыкаў, якія, не націскаючы на загатоўку насеньня, бястурботна заяўляюць:

— Да сяўбы далёка, пасьпеем загатовіць.

Праўленьню палессаюзу абвешчана строгая вымова з папярэджаньнем за нядбайныя адносіны да загатоўкі насеньня. Строгія меры спагнаньня трэба таксама ўжыць і ў адносінах праўленьня Менсельркрэдытсаюзу, які не праяўляе сур'ёзных адносін да загатоўкі і паказвае зусім мізэрныя лічбы загатоўленага насеньня.

Н.

„Навошта кантрактацыя, калі вёска калектывізуецца“

Становішча з кантрактацыяй у Менскай акрузе катастрафічнае. На 20-га лютага па Менскай акрузе закантрактавана розных культур усяго 6.000 гэкт.—0,5 проц. заданьня.

Пляны кантрактацыі Белпаляводсаюзам былі накіраваны ў акругі толькі 14-га студзеня, а Менкрэдсельсаюзам—толькі 21 студзеня. Плян кантрактацыі да гэтага часу не даведзен да паасобнага калгасу, да асобнай вёскі.

Мясцовыя арганізацыі вельмі мала ўвагі аддаюць пытаньням кантрактацыі. Пленум Заслаўскага РВК нават не паставіў на парадак дня пытаньня аб кантрактацыі.

Ніякай растлумачальнай работы сярод бядняцка - серадняцкіх мас вёскі не вядзецца.

На мясцох існуе думка, што паколькі праводзіцца калектывізацыя, ня трэба займацца кантрактацыяй. Некаторыя кажуць:

— Навошта кантрактацыя, калі вёска калектывізуецца.

Такія шкодныя разважаньні не сустракаюць належнага адпору з боку мясцовых арганізацый.

Вялікай перашкодай у справе кантрактацыі зьяўляецца тое, што да гэтага часу яшчэ ня скончана рэарганізацыя с.-г. каапэрацыі.

А.

КАЛЁНІІ РВУЦЬ ЛАНЦУГІ НЯВОЛЬНІЦТВА

Рэвалюцыйнае паўстаньне ў Сан-Дамінга

Паўстанцкім рухам ахоплены буйнейшыя гарады і парты краю

НЬЮ-ЁРК, 24. Паводле паведамленьня агенцтва «Асошэйтэд Прэс» з Сан-Дамінга (сталіца рэспублікі Сан-Дамінга), у рэспубліцы пачаўся моцны паўстанцкі рух. Прэзыдэнт рэспублікі Васкэс уступіў у камандаваньне ўсімі ўзброенымі сіламі Сан-Дамінга. Атрыманы весткі, што паўстанцкім рухам ахоплены акрамя сталіцы і гарады Сант-Яга (цэнтр с.-г. раёну), Мока і Лавэга—у паўночнай і цэнтральнай часьцях рэспублікі, а таксама буйнейшы морскі порт краіны Пуэрта-Плята (на поўначы Сан-Дамінга).

Пасланьнік ПАЗШ у Сан-Дамінга Кэрціс тэлеграфна паведаміў дзяржаўны дэпартамант, што прэзыдэнт Сан-Дамінга Васкэс, яго жонка і таварыш прэзыдэнта зьвярнуліся за дапамогай да амэрыканскага пасольства.

Таварыш прэзыдэнта рэспублікі падаў у адстаўку

НЬЮ-ЁРК, 24. Паводле паведамленьня «Асошэйтэд Прэс» з Сан-Дамінга, амэрыканскі пасол Сан-Дамінга Кэрціс выступіў у якасьці пасярэдніка паміж урадам і паўстанцамі. Пацьвярджаецца, што паўстаньне знаходзіцца ў цеснай сувязі з надыходзячымі прэзыдэнцкімі выбарамі. У апошніх вестках зазначаецца, што таварыш прэзыдэнта рэспублікі Сан-Дамінга падаў у адстаўку. (ТАСС).

**
*

Рэспубліка Сан-Дамінга займае ўсходнюю большую часьць высьпы Гаіці (адной з вялікіх Антыльскіх высьпаў), якая ляжыць каля берагоў Амэрыкі ў Карыбскім моры. Плошча рэспублікі—48.557 кв. кілёмэтраў. Насельніцтва, паводле перапісу 1921 году,—897.405 чалавек.

Большая частка насельніцтва—мяшанай крыві: патомкі эўрапэйцаў, індыйцаў і афрыканскіх нэграў.

Фармальна Сан-Дамінга—самастойная рэспубліка. У сапраўднасьці-ж Сан-Дамінга зьяўляецца ў поўным сэнсе гэтага слова калёніяй ПАЗШ. У 1916 годзе без абвяшчэньня вайны Амэрыка высадзіла на высьпе свае войска, распусьціла парлямант, прагнала прэзыдэнта і назначыла свайго вайсковага губарнатара, які стаў неабмежаваным уладаром Сан-Дамінга. У 1922 г. паміж кіруючымі палітычнымі дзеячамі рэспублікі і вайсковым губарнатарам Амэрыкі была заключана ўмова, на моцы якое ПАЗШ абяцалі вывесьці ў «блізкім будучым» свае войска з тэрыторыі рэспублікі, пры ўмове, што парлямант ухваліць усе законы і распараджэньні вайсковага губарнатара і што загадваньне дзяржаўнымі фінансамі і збор мытаў будзе паранейшаму праводзіцца чыноўнікамі ПАЗШ. Аднак, войска Амэрыкі акупуе гэтую краіну і да сучаснага моманту.

Паўстаньне на Філіпінах

НЬЮ-ЁРК, 24. Паводле паведамленьня з Манілы (Філіпінскія высьпы) на высьпе Цэбу выбухла паўстаньне. Паўстаньне было задушана сіламі паліцыі. Арыштавана 14 чалавек. Паводле паведамленьня паліцыі, паўстанцы сканцэнтраваліся ў горадзе Сагад, маючы намер захапіць уладу ў горадзе ў свае рукі.

Новыя арышты тубыльных стралкоў у Інда-Кітаі

ПАРЫЖ, 25. Паводле паведамленьня агенцтва «Гавас» з Ханой (Інда-Кітай), там выкрыта некалькі складаў зброі і выбуховых матэрыял, у прыватнасьці 325 бомбаў. Арыштаваны 24 тубыльцы, якія належаць да гарнізону Дангсона, у тым ліку 2 тубыльныя афіцэры.

Шматлікія судовыя працэсы ў Індыі

ЛЁНДАН, 24. У сучасны момант у Індыі слухаюцца шматлікія судовыя працэсы па абвінавачваньні ў тэрарыстычных актах. На адным з такіх працэсаў, што адбываецца ў Джалгаоне (у Бамбэйскай правінцыі) разыгралася наступная сцэна. Перад судом знаходзіліся трое асоб, арыштаваных яшчэ ў верасьні мінулага году і цяпер адданых пад суд. Адзін з абвінавачаных у часе судовага пасяджэньня выхапіў рэвальвэр і выстраліў у сьведку абвінавачаньня, цяжка яго параніўшы. Вялізны натоўп спачуваючых падсудным уварваўся ў будынак суда, зьнішчыў абстаноўку і прабаваў падпаліць дом. Паліцыі з вялікім трудом удалося ачысьціць памяшканьне суда і разагнаць натоўп. Пры разгоне натоўпу паліцыя дала некалькі залпаў і атакавала сабраўшыхся, пусьціўшы ў ход прыклады.

Масавыя арышты камуністых у Палестыне

СТАМБУЛ, 16. Як паведамляюць з Ерусаліму, Палестынскія ўлады працягваюць жорсткую барацьбу з камунізмам. За апошні час па абвінавачваньні ў камунізме арыштавана ўжо 12 рабочых—6 арабаў і 6 яўрэяў. У мячэці Омара гэтымі днямі была раскідана вялікая колькасьць камуністычных адозваў, у якіх выкрывалася здрадніцкая палітыка нацыяналістычнай буржуазіі і заклікаліся рабочыя і сяляне арганізаваць адкрытае паўстаньне супроць імпэрыялізму.

Пэпэсаўцы стараюцца затушаваць сваю агідную расправу

ВАРШАВА, 22. Выступленьні дэпутата камфракцыі Жарскага супроць мілітарызму і падрыхтоўкі вайны, якія адбываліся пры дзікіх нападах пэпэсаўцаў, выклікалі вялізарны водгук у шырокіх палітычных колах. У сувязі з гэтым пэпэсаўцы, замоўчваючы ў сваім друку факт нападу на Жарскага, прабавалі затушаваць перад шырокімі рабочымі масамі палітычны сэнс арганізаванай імі расправы.

Камфракцыя ўнесла дэклярацыю, у якой канстатуе, што Жарскі падпаў нападу за сваё выступленьне супроць падрыхтоўкі вайны, а не за эпітэт, прыпісаны яму пэпэсаўцамі. Довадам гэтаму зьяўляецца выкрык пэпэсаўца Сьлядзінскага па адрасе Жарскага: «Як толькі вы будзеце на трыбуне, мы заўсёды будзем вас біць». Старшыня сойму Дашынскі адмовіўся агаласіць дэклярацыю камфракцыі. Адначасова Дашынскі, не заклікаўшы нават пэпэсаўцаў да парадку, прабаваў стварыць уражаньне свайго выключнага «лібэралізму», Дашынскі заявіў, што ў сувязі са зьвернутай да яго просьбай выкрэсьліць прамову Жарскага са стэнаграмы, ён канстатуе, што за апошні час некалькі камуністычных дэпутатаў «выступалі з трыбуны сойму, як ворагі польскае дзяржавы і адначасова, як прадстаўнікі савецкае рэспублікі. Прамовы гэтых дэпутатаў заключаюць выразы, якія зьняважаюць патрыятычныя пачуцьці. Як старшыня сойму, ён ужывае ўсе законныя сродкі для абмежаваньня дзікіх злоўжываньняў свабоды слова». Таму прамову Жарскага ён паддаў цэнзурным скарачэньням. «Калі некалькі год таму назад, — заяўляе Дашынскі,— адна з суседніх дзяржаў патрабавала ад польскага ўраду спыненьня кампаніі польскае прэсы, польскі ўрад спакойна мог адказаць, што ў Польшчы існуе свабода слова. Таму і зараз не магу згадзіцца з выкрасьленьнем усяе прамовы Жарскага».

Як будзе выглядаць прамова Жарскага пасьля старшынёўскае цэнзуры, ня трудна ўявіць.. Але паводзіны Дашынскагас ьведчаць лішні раз аб палітычным значэньні выступленьня дэпутата камфракцыі. Дэпутат Жарскі выступаў на двух вялікіх мітынгах у Варшаве каля вайсковай фабрыкі «Поціск» і «Паравоз». Рабочыя горача віталі камуністычнага дэпутата.

(«Известия»).

ПА САВЕЦКІМ САЮЗЕ

ЗАКАНЧЭНЬНЕ СЬЛЕДЗТВА ПА СПРАВЕ КОНТР-РЭВАЛЮЦЫЙНАЙ АРГАНІЗАЦЫІ «САЮЗУ ВЫЗВАЛЕНЬНЯ УКРАІНЫ»

ХАРКАЎ, 24. ДПУ УССР скончыла сьледзтва па справе «Спілка вызваленьня Украіны» («Саюзу вызваленьня Украіны»). Матар'ялы паказваюць, што арганізацыя ставіла сабе задачу зьвяргнуць савецкую ўладу на Украіне шляхам узброенага паўстаньня, пры дапамозе замежных буржуазных дзяржаў. Арганізацыя зьяўлялася часткаю замежнага цэнтру, які называў сябе «Урадам Украінскай народнай рэспублікі». Пракуратурай аддана пад суд па гэтай справе 45 асоб, сярод якіх Яфрэмаў С. А., былы прэм'ер ураду УНР Нікольскі А. В. і іншыя. Справа перадана для слуханьня ў Вярхоўны суд УССР і пачнецца ў першай палове сакавіка ў Харкаве.

МЕРАПРЫЕМСТВЫ ПА ПАЛЯПШЭНЬНІ ЎМОЎ ПРАЦЫ І БЫТУ СПЭЦЫЯЛІСТЫХ, ЯКІЯ ПРАЦУЮЦЬ У СЕЛЬСКІХ МЯСЦОВАСЬЦЯХ

Пастанова СНК РСФСР

МАСКВА, 24. У мэтах паляпшэньня ўмоў працы і быту спэцыялістых, якія працуюць у сельскіх мясцовасьцях, СНК РСФСР пастанаўляе:

1) Даручыць Народнаму Камісарыяту Гандлю РСФСР, сумесна з Цэнтрасаюзам РСФСР, выпрацаваць мерапрыемствы па паляпшэньні забесьпячэньня спэцыялістых, якія працуюць у сельскіх мясцовасьцях, харчовымі прадуктамі і прадметамі шырокага ўжытку.

2) Даручыць Народнаму Камісарыяту Юстыцыі РСФСР даць указаньні органам суду і пракуратуры аб больш уважлівых адносінах да аховы правоў і інтарэсаў спэцыялістых, якія працуюць у сельскіх мясцовасьцях, у прыватнасьці, у галіне ўмоў іх працы і быту.

3) З прычыны выпадкаў няправільнага пашырэньня на спэцыялістых, якія працуюць у сельскіх мясцовасьцях, мерапрыемстваў, накіраваных супроць кулацкіх элемэнтаў у вёсцы, запрапанаваць мясцовым камітэтам і саветам прыняць рашучыя меры да адхіленьня такіх выпадкаў і папярэджаньня ў далейшым падобнага скрыўленьня дырэктыў ураду.

4) Прапанаваць Народнаму Камісарыяту Аховы здароўя РСФСР выпрацаваць мерапрыемствы па паляпшэньні мэдыцынскага абслугоўваньня спэцыялістых, якія працуюць у сельскіх мясцовасьцях.

5) Даручыць Народнаму Камісарыяту Асьветы РСФСР выпрацаваць мерапрыемствы па паляпшэньні культурнага абслугоўваньня спэцыялістых, якія працуюць у сельскіх мясцовасьцях, распрацаваць пытаньні аб узмацненьні прыцягваньня зазначаных спэцыялістых на курсы па перападрыхтоўцы, па абслугоўваньні гэтых работнікаў разьяднымі лектарамі, сыстэмаю завочнага навучаньня, аб арганізацыі для іх рознага роду экскурсій і г. д.

6) Абавязаць паказаныя ў артыкулах 1, 2, 4 і 5 ведамствы і арганізацыі выпрацаваныя імі на аснове гэтае пастановы мерапрыемствы ў 10-дзённы тэрмін прадставіць у Народны Камісарыят Працы РСФСР, на які ўскласьці абавязак у месячны тэрмін, на падставе гэтых прапаноў, выпрацаваць і ўнесьці на зацьвярджэньне Савету Народных Камісараў РСФСР праект пастановы аб мерапрыемствах па паляпшаньні ўмоў працы і быту спэцыялістых, якія працуюць у сельскіх мясцовасьцях. У гэтай пастанове прадугледзець таксама правілы прыёму і звальненьня спэцыялістых.

Старшыня Савету Народных Камісараў РСФСР—С. СЫРЦОЎ.

АДКАЗ ПАПЕ РЫМСКАМУ

ЛЕНІНГРАД. (Наш кар.). У адказ на вядомую антысавецкую адозву рымскага папы, па ініцыятыве ўдарнікаў заводу імя Леніна, на ўсіх фабрыках і заводах прымаюцца пастановы аб стварэньні асобнага фонду абароны краю. У асобны фонд будуць перадавацца капейкі, адлічаныя пры кожнай палучцы заработнае платы.

Сакратарыят абласнога савету Асоавіяхіму прызнаў гэтую прапанову вельмі каштоўнай і заслугоўваючай безадкладнага правядзеньня ў жыцьцё. На ўсіх рабочых сходах урачыста прымаецца гэта прапанова і адразу-ж робяцца адлічэньні.

У імя бога і прыватнай уласнасьці

За дванаццаць год існаваньня Савецкае краіны мы ўсьпелі прывыкнуць да самай «сногсшибательной» хлусьні і вымыслаў буржуазнае прэсы пра «кровожадных вампиров»-бальшавікоў. У якіх толькі «амплуа» не пабывалі гэтыя злачынныя бальшавікі. То яны выступалі страшэннымі людаедамі, закусваючы біфштэксамі з галавалых дзяцей... То яны абвяшчалі пагалоўную нацыяналізацыю жанчын, зганяючы іх у казармы... Потым раптам яны падкладвалі «адскую машыну» пад Сафійскі сабор у Баўгарыі...

Адным словам злачынствам бальшавікоў «несть числа». Паколькі ў людаедзтва бальшавікоў пакінуў верыць нават самы тупагаловы буржуа, пастолькі буржуазная прэса зараз падносіць сваім чытачом больш «рэалістычную» закуску.

Ну, вось хаця-б таемнае зьнікненьне Куцепава. Быў генэрал і ня стала генэрала. Зьнік, як пад зямлю. Ёсьць пэўныя чуткі, што бравы генэрал, захапіўшы казну белагвардзейскага цэнтру, накіраваўся да амэрыканскіх берагоў.

Але гэта праўдападобная вэрсія зусім не прыемлема для буржуазнай прэсы. Чаму, сапраўды, не дапусьціць, што таемнае зьнікненьне Куцепава ня справа бальшавікоў. І вось пачынаецца д'ябальская сьвістапляска вакол новага «злачынства бальшавікоў». Працуе без перадыху міжнародная ахранка, спускаецца з ланцугу самая злосная сабака буржуазіі—яе прэса. На ўсе лады яна сьцьвярджае тое, што ніяк не паддаецца сьцьвярджэньню—прыпісвае бальшавікам сьвядома выдуманую бязглуздую афёру з белагвардзейскім генэралам у Парыжы.

Той, хто пачынае тануць, хапаецца нават і за брытву. Міжнародная буржуазія зараз знаходзіцца якраз у такім стане. 20 мільёнаў беспрацоўных—вось адзін з найбольш яскравых паказчыкаў развалу буржуазнага ладу. Нясупынна расьце рэвалюцыйны рух пралетарыяту і прыгнечаных. У такі момант у барацьбе з бальшавікамі—сваімі магільшчыкамі—усе сродкі добрыя. Тут і такая заваль, як беспрацоўны белагвардзеец генэрал, прыгадзіцца.

«Крыжовы паход» супроць СССР—краіны, якая нясе рэвалюцыйную бадзёрасьць прыгнечаным і сьмяротную паніку эксплёататарам—вось на гэтым зышліся ўсе атрады міжнародных бандытаў, пачынаючы ад папы і парыжскага рабіна і канчаючы апошнім фашыстым з Ку-клюс-клану і «Стальнога шлему». Зноў, як некалькі стагодзьдзяў таму назад, папа рымскі выдае эдыкт, якім заўчасна адпускае ўсе і ўсякія грахі тым, хто са зброяй у руках пойдзе на «ганіцеляў хрысьціянства» бальшавікоў. Духоўныя бандыты розных рэлігійных культаў, забыўшы сваячасова сваю векавую барацьбу за першынство рэлігіі, брацкі яднаюцца ў адзіным парыве зьнішчыць СССР. У тон голасу папы гучыць голас лютаранскага архіепіскапа Фаульгабэра і парыжскага рабіна.

Чорны інтэрнацыянал гатоў. Тут менш за ўсё можна зьдзіўляцца. Царква ўсіх выглядаў на працягу ўсёй гісторыі чалавецтва была і застаецца самым яхідным і самым крыважадным ворагам працоўных і адначасова самым верным слугою пануючых клясаў. А рэлігія ўсіх відаў была ў руках царквы тым магутным сродкам, які праз пропаведзь пакорнасьці на зямлі і раю на небе доўгімі вякамі трымаў у сваіх сецях мільёны працоўных людзей.

Бальшавікі зьявіліся тымі, хто ня толькі выкрыў клясавую сутнасьць кожнай з рэлігіі, але і тымі, хто паказаў мільёнам, як пабудаваць новую грамаду, дзе ня будзе месца для эксплёатацыі і рэлігіі—сацыялізм. Сёньня якраз тут, у СССР, закладзены ня толькі моцныя падваліны гэтага новага грамадзтва, але ўжо вырысоўваюцца з кожным днём усё больш і ясьней контуры і лініі гмаху сацыялізму.

Гэта бачаць і натхняюцца ў сваёй барацьбе мільёны прыгнечаных усяго сьвету; гэта бачыць і бясьсільна шаленствуе сусьветная буржуазія. Вось чаму сёньня арганізуецца сусьветнай буржуазіяй «крыжовы паход» супроць нас і назначаюцца малебствы за «прыгнечаных хрысьціян у СССР». Мы то добра ведаем, аб якіх «прыгнечаных» ідзе гутарка За межамі напэўна прачыталі інтэрвью главы праваслаўнае царквы ў СССР—архіепіскапа Сэргія. Яго адказы —красамоўнае абвяржэньне ўсёй хлусьні аб так званых ганеньнях на хрысьціян і служыцеляў культу Аднак, шалёнае цкаваньне СССР працягваецца з непаслабным тэмпам. «Уткі» адна другой хлусьлівей не перастаюць пашырацца.

Дзе асноўная прычына гэтага шалёнага антысавецкага хору? Адказ на гэта дае нядаўняя карыкатура нашых газэт на духоўнага айца «крыжовага паходу» —рымскага папу.

— «Бязбожжа я яшчэ дараваў-бы ім, але... ліквідацыю кулацтва, бог бачыць, не магу...» Гэты надпіс пад карыкатураю зусім некарыкатурна, а глыбока ўскрывае першапрычыну сучаснай шалёнай антысавецкай кампаніі. Найлепшым чынам запэўняе нас у гэтым адзін з духоўных правадыроў антысавецкага паходу —мюнхэнскі архіепіскап Фаўльгабэр, які ў сваёй антысавецкай адозьве пісаў: «На нашых вачох адыгрываецца жудасьнейшая трагэдыя: рускі бальшавізм прабуе ўстанавіць... культуру бяз веры ў душу і загробнае жыцьцё і народную гаспадарку бяз прыватнай уласнасьці».

Дык вось, бачыце, у чым корань зла: у ліквідацыі прыватнай уласнасьці. Царква заўсёды стаяла за яе абарону. Так было, так ёсьць. Цяпер мы ліквідуем прыватную ўласнасьць кулака і ствараем калгасы і саўгасы. Працоўныя СССР добра запомняць трывогу царкоўнікаў аб лёсе прыватнай уласнасьці і, зразумела, падвояць і патрояць свае сілы ў барацьбе за канчатковае выкарчоўваньне карэньняў капіталізму ў СССР. Ды не забудуцца і пра нашу слаўную Чырвоную армію. Бо за сьвятым крыжам зусім выразна выглядаюць штыхі і кулямёты імпэрыялістых.

**
*

Мы вышэй паказвалі, сколькі самай бязглуздай і наглай хлусьні распаўсюджвае пра СССР буржуазная прэса. Адным з апошніх узораў гэтай тупой хлусьні зьяўляецца вэрсія яўрэйскага тэлеграфнага агенцтва ў Нью-Ёрку і іншых буржуазных агенцтв пра «14 пакараных сьмерцю рабінаў у Менску». Гэтую сьмехатворную «утку» яўрэйскія капіталістыя ў Амэрыцы распускаюць з сур'ёзным відам, зьвяртаючыся нават за дапамогаю да сэнатара Бора і іншых. Такім чынам, менскія рабіны зьяўляюцца ні больш і ні менш, як «жывымі нябожчыкамі». Што маюць тут на ўвазе сэрдабольныя яўрэйскія капіталістыя? Зразумела, паход адзіным фронтам супроць СССР. У Менску ні адзін рабін нават выдуманы, не расстрэляны, гэта —агульнавядома. Але... ў Менску выкрыта контр-рэвалюцыйная клерыкальная арганізацыя (глядзі «Акцябр» за 11 лютага), у якой рабіны і сынагога займалі арганізуючую ролю. Сярод арыштаваных па гэтай контр-рэвалюцыйнай справе напманаў былі і асобныя рабіны. Дык ці не сюды мецілі прыведзеная «утка»? Нясумненна. Буржуазная прэса, зусім зразумела, бярэ пад сваю абарону кулака і контр-рэвалюцыянэра, кім-бы ён ні быў.

К.

На барацьбу за прамфінплян

АДМІНІСТРАЦЫЯ ЗАВОДУ „ПРАЛЕТАРЫ“ УТАІЛА СВАЕ ЗАПАСЫ

ЗАВОДЗКІЯ АРГАНІЗАЦЫІ ЁЙ у ГЭТЫМ ДАПАМАГАЛІ

МЕРКАВАНЬНІ „ЗЬВЯЗДЫ“ ПАЦЬВЕРДЗІЛІСЯ

Зьмяшчаючы 22-га лютага адкрыты ліст кіраўнікоў Гомельскага машынабудаўнічага заводу «Пралетары», мы сумняваліся ў тым, што становішча заводу сапраўды такое пагражаючае. Той факт, што адміністрацыя заводу «Пралетары» не адказала на запытаньне Мэталятрэсту аб наяўных запасах жалеза, прымушаў думаць, што адміністрацыя наўмысьля захоўвае запасы, каб «застрахавацца» ад абвінавачаньняў у няўменьні выканаць прамфінплян.

Рэдакцыя паслала ў Гомель свайго спэцыяльнага карэспандэнта для высьвятленьня становішча на месцы. І што-ж? Учора мы атрымалі ад нашага спэцкора па тэлефону паведамленьне аб тым, што **нашы меркаваньні пацьвердзіліся.** Дырэктар Мэталятрэсту т. Фіш, які таксама прыехаў на завод, высьветліў, што **заводу не пагражае спыненьне, бо запасу кацёльнага жалеза хопіць яшчэ на цэлы месяц.** Завод меў поўную магчымасьць выканаць сваю вытворчую праграму як у першым квартале, так і ў студзені. Між тым, **толькі з прычыны вельмі дрэннага кіраўніцтва як з боку адміністрацыі, так з боку заводзкіх арганізацый, вытворчая праграма ў першым квартале выканана толькі на 83,2 проц., а ў студзені — на 90,8 проц.**

Той факт, што завод выканаў вытворчую праграму за першую дэкаду лютага на 110 проц. (**што зьявілася вынікам росту энтузіязму рабочых**), лішні раз даказвае **наяўнасьць патрэбнага запасу сырцу і матар'ялаў.**

> **Вымова дырэктару „Чырвонага Мэталістага“**
>
> **Прэзыдыум ВСНГБ, азнаёміўшыся з пытаньнем аб хлусьлівым інфармаваньні адміністрацыяй заводу „Чырвонага Мэталістага“ аб запасах сырцу (гл. „Зьвязду“ № 44), абвясьціў вымову дырэктару заводу тав. Лісоўскаму. Апрача таго, прэзыдыум ВСНГ зьвярнуўся з просьбай у НК РСІ высьветліць ролю інжынэра Адамовіча ў гэтай справе.**

Характэрна гісторыя з заклёпкамі. У сваім адкрытым лісьце кіраўнікі заводу пісалі: «Завод ня мае на складах нават заклёпак». Між тым, у Гомелі-ж завод імя Ланцуцкага вырабляе заклёпкі. Трэба было толькі адміністрацыі заводу «Пралетары» дагаварыцца з адміністрацыяй заводу імя Ланцуцкага. Але бюракраты з заводу «Пралетары» не пажадалі гэтага зрабіць, бо тэхнічны дырэктар, бачыце, як ён сам заяўляе, **ня любіць адміністрацыю заводу імя Ланцуцкага.** Гэта значыць, лёс прамфінпляну залежыць цалкам ад асабістых пачуцьцяў тэхнічнага дырэктара.

Такім чынам, выявілася, што **адкрыты ліст кіраўнікоў заводу «Пралетары», прысланы ў рэдакцыю «Зьвязды», сапраўды меў мэтаю выключна апраўдаць безгаспадарчасьць і бюракратызм яго аўтараў і іх няўменьне арганізаваць вытворчасьць зваліць на «аб'ектыўныя» прычыны.**

Мы патрабуем ад ВСНГБ і іншых адпаведных арганізацый **рашуча ўдарыць па тых, хто ўводзіць у зман кіруючыя органы і пралетарскую грамадзкасьць, і сваю нядбайнасьць і свае злачынныя адносіны да вытворчасьці імкнецца захаваць пад шыльдаю «аб'ектыўных» прычын.**

Яшчэ пра бюракратаў з заводу „Пралетары“

(Ліст брыгадзіра „Зьвязды“)

Заводу сельска-гаспадарчых машын — «Чырвонаму Мэталістаму» ў Віцебску трэба было, паводле праграмы, зрабіць у лютым 200 штук прывадоў сыстэмы СМП2, а ў сакавіку — 400 шт. Між тым, да сёнешняга дня няма ня толькі прывадоў, але нават не падрыхтаваны ўмовы для выпуску іх.

Увесь студзень прайшоў у перагаворах з заводам «Пралетары» ў Гомелі аб вырабе мадэляй. Урэшце, 25-га студзеня завод «Пралетары» просіць машына-будаўнічы завод «Камінтэрн» у Віцебску праслаць чарцяжы вялікай цыліндрычнай шасьцёркі для прывадоў. 5-га ЛЮТАГА (чаму з такім спазьненьнем?—РЭД.) завод «Камінтэрн» даў тэлеграфны адказ аб тым, што чарцяжы знаходзяцца на заводзе «Рухавік Рэвалюцыі» ў Гомелі, ДЗЕ ІХ І ТРЭБА ЎЗЯЦЬ.

Ці ўзяў чарцяжы завод «Пралетары», ці не — завод «Чырвоны Мэталісты» ня ведае, але заказы на мадэлі завод «Пралетары» ня выканаў.

11-га лютага завод «Чырвоны Мэталісты» пасылае ў Гомель тэхніка для высьвятленьня пытаньня на месцы. Аказваецца, ВЫКАНАНЬНЕ ЗАКАЗУ НА МАДЭЛІ ЯШЧЭ НЕ ПАЧАТА. Чаму? Таму, што ня прысланы чарцяжы.

— Вы-ж ведалі, што чарцяжы знаходзяцца на заводзе «Рухавік Рэвалюцыі»—пытае тэхнік.

— ТАК, ВЯДОМА, — адказаў загадчык сталом заказаў заводу «Пралетары», — АЛЕ МЫ НЯ КУР'ЕРЫ І БЕГАЦЬ ПА ЧАРЦЯЖЫ НЯ БУДЗЕМ...

Такі быў бюракратычны адказ адказнага працаўніка заводу «Пралетары».

ЦІ НЕ ПАТРЭБНА ЗА ТАКІЯ СПРАВЫ ПАСАДЗІЦЬ НА ЛАЎКУ ПАДСУДНЫХ?

Брыгадзір «Зьвязды»

І. ТАМІЛІН.

АБУРАЮЧАЯ ЦЯГАНІНА

Буйны завод імя Ланцуцкага ня мае нагрузкі

Завод імя Ланцуцкага (былыя галоўныя майстэрні Зах. чыгунак) займае віднейшае месца ня толькі ў прамысловасьці Гомелю, але і ў рэспубліканскай. Зараз на заводзе працуе больш 1.700 рабочых, сярод якіх шмат высокакваліфікаваных. Рад цэхаў (мэханічны і інш.) добра абсталяваны і могуць пашыраць сваю вытворчую праграму. Завод Ланцуцкага, маючы значны кампактны калектыў з партыйна - камсамольскай праслойкай — вышэй 70 проц. зьяўляецца **адным з важнейшых асяродкаў гомельскай партыйнай арганізацыі.**

Выходзячы з гэтага, здавалася-б, што заводу аддадуць адпаведную ўвагу цэнтральныя гаспадарчыя органы. Аднак, сёньня гэтага ня відаць. Зараз завод пераходзіць з веданьня праўленьня Заходніх чыгунак **пад кіраўніцтва ВСНГБ.** У сувязі з гэтым завод павінен быць рэарганізаваны. Іменна ён павінен быць прыстасаваны **да рамонту трактараў.** З таго моманту, як праўленьне чыгунак пераехала ў Калугу, прайшло нямала часу. Аднак, перадача заводу ВСНГБ усё яшчэ знаходзіцца ў «стадыі перагавораў». «Стадыя» яўна зацягваецца, і гэта моцна адбіваецца на заводзе і на рабочых. Сапраўды, завод, з прычыны нявысьветленасьці свайго «лёсу», **дасюль ня мае сваёй пяцігодкі.** Дзіўна, але факт. Цяперашняя вытворчая праграма хварэе невыразнасьцю і ня выходзіць з поўнай нагрузкі заводу. У калёсным і мэханічным цэхах дзесяткі варштатаў (сярод якіх ёсьць і навейшыя) **месяцамі стаяць незагружанымі.** У першым квартале прастаяла 20 варштатаў - саматочак. Новы дарагі варштат (коштам у 28.000 руб.) «Рапіт» стаіць, як жывы дакор нераспарадчасьці адміністрацыі.

Ці можна пры такой арганізацыі гаварыць пра выкананьне прамфінпляну пра зьніжэньне сабекошту. Адным словам, на сёньня завод Ланцуцкага выглядае чалавекам, які хварэе на катар: хваробы здаецца няма, **але-ж і праца ідзе ня так, як трэба было-б.** Ня гледзячы на тое, што рабочыя заводу Ланцуцкага не пазбаўлены вытворчага энтузіязму, вядуць спаборніцтва, маюць каля 600 ударнікаў і г. д.

З прыведзеных вышэй фактаў відаць, што становішча заводу Ланцуцкага нездавальняючае. Адпаведным органам трэба прыглядзецца да становішча заводу Ланцуцкага і паскорыць першым чынам ліквідацыю «пераходнага пэрыяду».

РАСТОЧКА.

ГАНЬБА!

Менская ф-ка абутку зноў зьнізіла агульны выпуск прадукцыі. **За другую дэкаду лютага** ф-ка выканала вытворчую праграму толькі на 87,1 проц. Паводле заданьня павінна было быць выпушчана 22.000 пар абутку, выпушчана-ж толькі 19.160 пар. **У студзені і ў першай дэкадзе лютага справа стаяла значна лепш.** За студзень праграма была выканана на 94,4 проц., а за першыя 10 дзён лютага— на 99,2 проц.

ВІЦЕБСК. Віцебская фабрыка абутку **за другую дэкаду лютага** выканала вытворчую праграму **на 90,1 проц.** замест 29.000 пар, вызначаных плянам, ф-ка выпусьціла 26.120 пар.

ГОМЕЛЬ. Гомельская фабрыка абутку недапушчальна адстае ў выкананьні прамфінпляну. Чым далей, тым больш фабрыка зьніжае выпуск прадукцыі. За першы квартал 1929-30 г. вытворчая праграма была выканана на 82,3 проц., за студзень — на 88,5 проц., за першую дэкаду лютага — на 82,8 проц., а за **другую дэкаду лютага толькі на 73,1 проц.**

Мабілізуем масы на барацьбу з расійскім шавінізмам!

Ня спыняючы ні на мінуту бязьлітаснай барацьбы з беларускім нацыянал-дэмакратызмам, мы павінны ўзмацніць барацьбу з вялікарасійскім шавінізмам, які актывізуецца, узрастае ў сувязі з абвастрэньнем клясавай барацьбы

Віцебскія і Полацкія факты

«Я хачу зьвярнуць вашу ўвагу на тыя абставіны, што гэту барацьбу супроць беларускага нацыянал-дэмакратызму і нацыянал-апартунізму ў радох нашае партыі мы будзем працягваць і далей. Але мы будзем весьці барацьбу з усякімі праявамі шавінізму, адкуль-бы яны ня выходзілі. У даны момант я лічу патрэбным зьвярнуць вашу ўвагу на небясьпеку ўзмацненьня пэўных тэндэнцый вялікадзяржаўнага расійскага шавінізму. Гэта бывае так, што пасьля ўдару па беларускім нацыянал-дэмакратызьме падымае галаву вялікарасійскі шавінізм—пасьлябляецца ўвага да пытаньня беларускае мовы, карэнізацыі дзяржапарату і г. д.» (з дакладу т. ГЕЯ аб выніках студзеньскага пленуму ЦК КП(б)Б на сходзе Менскага партактыву).

У свой час «Зьвязда» сыгналізавала аб праявах расійскага шавінізму ў Віцебску, на чыгуначным вузьле. Сыгналізавала аб недапушчальна нядбайных адносінах некаторых партыйных працаўнікоў да правядзеньня беларусізацыі. «Зьвязда» ў свой час сыгналізавала аб праявах самага махровага вялікарасійскага шавінізму і ў навучальных установах Віцебску.

Але сыгналы «Зьвязды», як і адпаведныя дырэктывы партыйных органаў, і дагэтуль засталіся для некаторых арганізацыі Віцебску «пустым гукам».

Зьвернемся да фактаў.

У Віцебскім Белпэдтэхнікуме глеба для росквіту шавіністычных настрояў надзвычайна добрая: вучыцца там шмат сынкоў і дачок нэпманаў і кулакоў, некаторая частка настаўніцтва спрыяла «адпаведным» выкладаньнем росту шавіністычных настрояў. Пачалося гэта з агульных гаворак: «нацпалітыка—гэта буза», беларуская мова—«штучная мова», беларусізацыя—«язва в советской школе».

Частка студэнцтва адкрыта заяўляла: «крычаць антысэмітызм, антысэмітызм, а навошта крычаць, калі ён сапраўды жыд», «вучонаму чалавеку ня трэба займацца беларускаю моваю», «не магу цярпець жыдоў і палякаў».

І ад гэтых гутарак, ад пасыўнага супраціўленьня беларусізацыі з боку асобных студэнтаў—шавінізм перарос у як-асную сілу, з дапамогай якое кулацкія сынкі імкнуліся распаўсюдзіць сярод студэнцтва свае нацыяналістычныя настроі.

Так, лёзунгі да рэвалюцыйнага сьвята пісаліся такім чынам: замест «калектывізацыя»—«калек—тывізацыя»; замест «моцны саюз з серадняком» — «моцны саюз серадняков».

А калі заўважылі, што ніхто належным чынам не рэагуе, «жарты» паглыбляліся і пашыраліся. Артыкул, зьмешчаны ў насьценгазэце аб чыстцы партыі, камэнтуецца: «чыстка партыі гэта сабачая выстаўка». У кніжках на вокладках і лістох пішуцца лёзунгі: «Далоў савецкую ўладу», «Няхай жыве захват Кітайска-Усходняй чыгункі», «Бей жидов, спасай Россию».

Далей ужо ісьці няма куды. Шавіністычныя настроі перарасьлі ў сапраўдную контр-рэвалюцыйную дзейнасьць, нацыянал-фашызм.

І гэта не ў адным Белпэдтэхнікуме. У больш-менш захаваным выглядзе, у меншым разьмеры рост шавіністычных настрояў ёсьць і ў іншых навучальных установах Віцебску.

У Віцебскім палітэхнікуме асобныя студэнты з шчырасьцю даводзяць, што «у Беларусі ня трэба звярачацца да таго, што было раней. Трэба ўжываць толькі расійскую мову». У вэтінстытуце Віцебску шырока распаўсюджана думка сярод некаторых студэнтаў, што «нацпалітыка павінна праводзіцца, але беларусізацыя непатрэбна». Гэта ў Віцебску. А вось факты полацкія.

У школьным савеце Полацкай 9-гадовай чыгуначнай школы нават было пастаўлена пытаньне так: «ці варта пераводзіць работу школы на беларускую мову». І калі адзін вучань выступіў супроць беларусізацыі—намесьнік загадчыка школы Дзяменчанка паклапаў хлапца па плячы, пахваліў:

— Молодец. Будь таким и дальше.

Выкладчык літаратуры ў гэтай-жа школе—Шнітко, зусім не саромячыся, заявіў адкрыта: «С белорусским языком далеко не заедешь» і, звяртаючыся да вучняў, скардзіўся: «Знаете, белоруссизация мне испортила талант».

Як у Віцебску ў Белпэдтэхнікуме і інш. навучальных установах, так і ў Полацкай 9-гадовай чыгуначнай школе праявам расійскага шавінізму ня быў дадзены рашучы своечасовы адпор. Праўда, аб віцебскіх фактах сыгналізавала газэта «Віцебскі Пралетары», але і гэтыя сыгналы, як і сыгналы «Зьвязды», трэба думаць, улічваючы ранейшыя «тэмпы» і «ўвагу», застануцца сыгналам, калі не ўзварушыць, як сьлед, партыйнае, камсамольскае кіраўніцтва паказаных навучальных устаноў.

Трэба з усёй катэгарычнасьцю сказаць і аб тым, што вышэй зазначаныя факты, як і ранейшыя сыгналы «Зьвязды», якія засталіся «пустым гукам», гавораць аб тым, што некаторыя партыйныя і камсамольскія ячэйкі Віцебску не вядуць, як трэба, барацьбы з праявамі вялікарасійскага шавінізму, ня выконваюць, як трэба, дырэктывы партыі аб беларусізацыі, не праводзяць глыбокага сыстэматычнага інтэрнацыянальнага выхаваньня сярод студэнцтва і вучняў.

Вядучы рашучую бязьлітасную барацьбу супроць беларускага нацыянал-дэмакратызму, які зьвязаны сваімі карэньнямі з беларускім нацыянал-фашызмам, мы павінны ўзмацніць барацьбу і з вялікадзяржаўным расійскім шавінізмам, які, як і іншыя, актывізуецца, узрастае ў сувязі з актывізацыяй барацьбы супроць Савецкага Саюзу, у сувязі з абвастрэньнем клясавае барацьбы ў нашай краіне.

А. С.

Узмоцнім інтэрнацыянальнае выхаваньне дзяцей працоўных

За выразнае клясавае выхаваньне

«У пэрыяд дыктатуры пралетарыяту, г. зн. у пэрыяд падрыхтоўкі ўмоў, якія робяць магчымым поўнае ажыцьцяўленьне камунізму, школа павінна быць ня толькі праваднікам прынцыпаў камунізму наогул, але і праваднікам ідэйнага арганізацыйнага, выхаваўчага ўплыву пралетарыяту на поўпралетарскія і непралетарскія пласты працоўных мас у мэтах выхаваньня пакаленьня, здольнага канчаткова ўстанавіць камунізм». (Праграма ЎсеКП(б).

Вось задачы камуністычнага выхаваньня ў савецкай працоўнай школе. І як практычнае ажыцьцяўленьне гэтых задач, у нашых школьных праграмах вызначаны асноўныя моманты: інтэрнацыянальна - клясавае, антырэлігійнае і калектывістычнае выхаваньне.

Як-жа абстаіць справа з выкананьнем гэтых задач на справе? Ці ўсё ў нас тут добра?

Зьмешчаныя сёньня матар'ялы гавораць аб тым, што абвастрэньне клясавай барацьбы ў краіне знаходзіць свой мацнейшы адбітак у школе, што мы яшчэ ў радзе месц надзвычайна слаба змагаемся з тэй варожай нам ідэолёгіяй, якая прасочваецца даволі моцна ў нашы працоўныя школы.

У некаторых школах, як напрыклад, у мсьціслаўскіх, самі выкладчыкі выхоўваюць дзяцей на такіх антысэміцкіх прыказках, як «няма ні аднэй яўрэйскай сям'і бяз урода», на такой антысэміцкай геаграфіі, як «яўрэйская нацыя ніколі ня можа займацца вытворчай работай, бо яўрэі імкнуцца да лёгкага заработку».

Матар'ялы, артыкулы з месц гавораць аб тым, што часамі ў школах затушоўваецца перад дзецьмі клясавая сутнасьць нашага жыцьця і будаўніцтва, культывуецца нацыянал - дэмакратызм і інш.

Трэба гаварыць і аб нашых школьных падручніках.

У свой час і друк і партыйныя, камсамольскія арганізацыі сыгналізавалі аб варожасьці і шкоднасьці ідэолёгіі, якая была ў нашых шматлікіх школьных падручніках. Але, ня гледзячы на гэтыя сыгналы, некаторыя з іх жывуць і «здравствуют» і атручваюць галовы нашых школьнікаў. І дагэтуль ёсьць сярод падручнікаў такія «пэрлы», як хрыстаматыя «Наш Сьцяг», якая вышла ў гэтым годзе пятым «выпраўленым» выданьнем. У ёй вы знойдзеце ўсё, што хочаце, толькі не камунізм. Тут і кулацкая ідэолёгія, і махровы нацыянал-дэмакратызм, і антысэмітызм. І гэтыя падручнікі распаўсюджваюцца ў школах сотнямі тысяч.

І дагэтуль у нашых школах зусім слаба праводзіцца сыстэматычнае інтэрнацыянальнае выхаваньне. Зусім недастаткова ў гэтых адносінах працуюць піянэрскія фарпосты, камсамольскія ячэйкі.

Трэба ня толькі ў рэзалюцыях, а на самой справе разгарнуць у школах глыбокае сыстэматычнае інтэрнацыянальнае выхаваньне.

С.

Трэба рэвізаваць школьныя падручнікі

Яны часамі выхоўваюць нашых дзяцей у нацыяналістычным духу

15-га гэтага месяца я быў у 14-й школе. Школьнікі старэйшых груп чыталі свае літаратурныя творы. Паміж вершамі на сучасныя матывы сустракаюцца і такія, дзе ўсьпяваецца «родны край», «беларускі народ», «бацькаўшчына» і г. д.

Вось, як-бы гэтыя вершыкі пісаліся не цяпер, у савецкай школе, а прыблізна 15-20 год таму назад...

Калі я пытаўся аб гэтым у выкладчыка літаратуры данай школы, то мне сказалі, што кожны раз, калі вывучаюць з вучнямі творы часоў «Нашае Нівы», дык даецца ім належная ацэнка, але, разумееце, дзеці...

Вельмі нават разумею. Творы часоў «адраджэньня» робяць на дзяцей уплыў, уплываюць ня толькі на дзяцей, якія пішуць вершы, а і на ўсіх — і так ва ўсіх школах Савецкае Беларусі. Вялізная армія дзяцей выхоўваецца часамі, трэба прызнацца, у «нашаніўскім» нацыяналістычным духу.

З аднаго боку, вядзецца такое вострае змаганьне супроць тэй часткі нацыянал - дэмакратычнай інтэлігенцыі, якая выгадавалася на творах «Нашаніўскай» пары, а з другога боку калечаць дзяцей старымі аджыўшымі ідэямі.

Справа ў тым, што з школьнымі падручнікамі (тут я больш за ўсё маю на ўвазе літаратурныя хрыстаматыі) у нас ня добра. Па старой традыцыі аддаецца ўвага старой беларускай літаратуры. Калі ў гэтых кніжках часамі і ёсьць тлумачэньні, дык толькі з боку гістарычнага і фармальна - мастацкага. Рэдка дзе ўбачыш, каб была дана аб'ектыўная палітычная ацэнка з ідэолёгічнага боку. Гэта чамусьці накідаецца выключна на сумленьне настаўніка.

І вось перада мною паўстала запытаньне: ці можна ў сучасны момант абвостранага клясавага змаганьня, у момант адыходу ў нябыт дзедаўскай вёскі, карміць дзяцей беларускай нацыяналістычнай літаратурай? Ці ня трэ было-б у хрыстаматыях даваць толькі творы сучаснай беларускай пралетарскай літаратуры? А калі паводле пэдагагічных мэт вымагаецца праходзіць літаратуру ў гістарычна - хранолёгічным парадку (я не пэдагог і не бяруся аб гэтым судзіць), дык трэ' было пры кожным творы ў падручніку-ж друкаваць і тлумачэньне і ацэнку ідэолёгічнага характару.

Усё-ж такі, на мой погляд, дакастрычніцкую літаратуру трэба праходзіць толькі ў ВНУ, дзе моладзь ужо больш-менш ідэолёгічна падрыхтавана.

З школьнымі падручнікамі ў нас ня ўсё добра. Да гэтага часу яны ў нас фабрыкуюцца па старой традыцыі. На іх не звярачаецца належнае ўвагі. Яны распаўсюджаны па школах сотнямі тысяч. І ўявеце сабе, сотні тысяч школьнікаў упітваюць у сябе ідэі пра беларускі народ у цэлым бяз клясавага разьмежаваньня, дэклямуюць у некаторых школах такія творы, многія самі прабуюць свае сілы і пішуць у гэтым духу...

І вось зусім ня дзіва, што некаторыя з нашых маладых песьняроў, якія выгадаваліся і ў савецкіх школах, захапляюцца «родным краем», «роднай Беларусьсю» і даюць многія іншыя такія «пэрлы», якія павінны быць выкінуты з нашага літаратурнага лексыкону.

Наркамасьветы павінен зьвярнуць увагу на школьныя падручнікі. Трэба вызначыць спэцыяльную камісію, якая рэвізавала-б школьныя падручнікі. На гэтым фронце ў нас праз меру ціха.

З. БЯДУЛЯ.

> Даводзіцца да ведама ўсіх партыйных і камсамольскіх ячэек і фабзавмясцкомаў, што
>
> **Беларускім аддзяленьнем выд. „ПРАВДА“ атрымана брашура СТАЛІНА „О ПРАВОМ УКЛОНЕ в ВКП(б)“**
>
> За атрыманьнем брашуры зварочвацца ў аддзяленьне «ПРАВДЫ»—Савецкая, 61. у розьніцу брашура прадаецца ў кіёску аддзяленьня «П Р А В Д Ы» — Савецкая, 70.

Клясавы вораг выхоўвае дзяцей

У некаторых школах **Мсьціслаўшчыны** і на сёнешні дзень выхаваньне дзяцей знаходзіцца ў руках варожага настаўніцтва.

Так, у Курманаўскім сельсавеце настаўніца **Асмалоўская** абкладзена індывідуальным падаткам. У Пацолтаўскім сельсавеце настаўнік **Пуднік** зьяўляецца таксама індывідуальнікам.

Кіраўніцтва 2-й сямігодкі знаходзіцца ў руках былога эсэра **Бурдзілава,** абкладзенага цяпер індывідуальным падаткам.

Выкладчыцай літаратуры ў гэтай школе зьяўляецца злосная антысэмітка **Георгіеўская,** якая выхоўвае вучняў прыказкамі такога зьместу: «Няма ні аднэй яўрэйскай сям'і бяз урода».

Падрыхтоўка новых кадраў настаўніцтва таксама не пазбаўлена ўплыву варожай ідэолёгіі.

Наяўнасьць антысэмітызму з боку выкладчыка тэхнікуму **Грынкевіча** зараз зусім устаноўлена. Тлумачачы геаграфію Беларусі, апошні падкрэсьліў, што: «Яўрэйская нацыя ніколі ня зможа займацца вытворчай працай і што ўсе яўрэі імкнуцца да лёгкага заработку».

Мы маем у тэхнікуме за апошні час шмат антысэміцкіх праяў з боку асобных студэнтаў. Так, студэнт 2-га курсу **Каўрышка** ў публічным месцы кідае такі выраз: «Жыдоўская морда, так і ня можа жыць, каб не садраць лішнюю капейку».

Час ужо ўзяцца за правядзеньне выразнай клясавай лініі ў пытаньнях народнае асьветы. Час даць рашучы адпор клясава - варожай ідэолёгіі, якая прасочваецца ў сьцены нашых савецкіх працоўных школ.

Я. і Ш.

„Антысэмітызм—гэта балаўство“

У Жыткавіцкай прафтэхшколе рыбацтва антысэмітызм расьцьвіў пышнай кветкай. Гутаркі «аб жыдох»—звычайнае зьявішча. Справа нават дайшла да таго, што вучнёўка ў в. Рудні арганізавала гуляньне вясковай моладзі са сьпевамі: «Мы ўсіх жыдоў наб'ем у барацьбе за гэта».

На гэты выпадак ніхто не зьвярнуў увагі. Чаму? Таму, што сам загадчык школай Бураў падтрымлівае такія зьявішчы. Больш таго, калі на лекцыі ў яго запыталіся, «што такое антысэмітызм»—ён адказаў: «Антысэмітызм гэта ганеньне на ўсю нацыю, а калі лаяць аднаго чалавека жыдам і г. д.,—то гэта балаўство».

У другі раз на лекцыі ён сказаў вучням: «Рыбы плодзяцца так многа, як жыдоў на Беларусі».

Апошнія два настаўнікі, ня гледзячы на тое, што адзін з іх кандыдат партыі, не маглі своечасова асадзіць загадчыка, які зарваўся.

Самакрытыка ў школе загананая. Бураў са сваёй жонкай праводзяць рашучую «дыктатуру».

Школа выпускае спэцыялістых-рыбаводаў. Нельга, каб гэтых спэцыялістых выхоўвалі ў варожым нам духу.

Я. Ш.

Аб чым кажа верш

Азарыцкая сямігодка, Мазырскае акругі, як і ўсякая працоўная школа, павінна даваць належнае камуністычнае выхаваньне. На справе гэтага няма. На справе выкладчык беларускае мовы. **Пілiповіч** (ён - жа «паэта») выхоўвае дзяцей ня толькі не па-камуністычнаму, а адкрыта па-антысавецку. Вось верш самога выкладчыка Піліповіча, які ён прысьвяціў «дзеткам», зьмясьціўшы яго ў школьнай насьценгазэце.

«Вучэцеся, мае дарагія,
Пака вашы леткі
яшчэ маладыя.
Пакуль сьвеціць чырвонае сонца(!)
У ваша беднае, дзеткі, ваконца.
Покуль узьнімуцца буры-мяцелі...»

Мабыць, па думцы паэты, чырвонае сонца сьвеціць толькі «покуль», а пра якія гэта «буры-мяцелі» кажа ён? Зусім зразумела. Гэта гаворыць клясавы вораг.

Вось на якіх творах выхоўваецца моладзь. І калі адзначыць тое, што «выхавальнік» Піліповіч мае цесную сувязь са сваім цесьцем, абкладзеным індывідуальным падаткам, твар «выхавальніка» і выхаваньне ў школе наогул зусім становяцца ясным.

Наркамасьветы трэба прыняць захады.

М. Г.

В. Молатаў

НА ДВА ФРАНТЫ*)

2. Барацьба з правымі і манэўры правых

Важна яшчэ спыніцца на адносінах лідэраў правых да пытаньня аб так званых «нармальных» рынкачых адносінах у цяперашні пэрыяд. Ідэолёг правых тав. Бухарын на красавіцкім пленуме ЦК проціпаставіў палітыцы партыі палітыку «разгортваньня тавараабароту», палітыку аднаўленьня «нармальных» рынкачых адносін. У гэтым была ўся соль прамовы Бухарына. Да «нармалізацыі» не буржуазны лад і ў сувязі з гэтым да «разгортваньня тавараабароту» заклікаў тав. Бухарын на красавіцкім пленуме. Хто з гэтым не згаджаўся, таго Бухарын, без далёкіх акалічнасьцяй, называў трацкістым.

Што-ж вы бачыце ў новым дакуманце лідэраў апазыцыі? Лёгка пераканацца, што і ў даным пытаньні шаноўныя лідэры адступаюць, кідаючы па дарозе бухарынскі ідэйны багаж. Праўда, і гэта яны робяць трусьліва, не па-сумленнаму.

У дакуманце тройкі гаворыцца, што масавы калгасны рух і шырокае разьвіцьцё практыкі кантрактацыі «ставяць, пры зьняцьці сыстэмы надзвычайных мер, пытаньне аб рынкачых адносінах па-новаму». Слова — «па-новаму» аўтары дакуманту падкрэсьліваюць. Гэта значыць, што яны вымушаны адступаць ад адкрытай праваапартуністычнай лініі Бухарына. Але адступаюць ня так, як належыць людзям, якія даражаць прынцыповай сумленнасьцю ў палітыцы.

І тут яны яшчэ раз паўтараюць выдумкі на партыю, якая нібы ўжывае надзвычайныя меры, як «сыстэму». І тут яны кідаюць цень на партыю сваім абвінавачаньнем у тым, быццам-бы яна праводзіць будаўніцтва сацыялізму палітыкай надзвычайных мер, г. зн. палітыкай адміністрацыйных рэпрэсій. З другога боку, прымушаныя прызнаць неабходнасьць свайго адступленьня ў стаўцы на «разгортваньне» рынкачых адносін, яны прабуюць прыкрыць правага бухарынскай палітыкі агаворкай, што пытаньне аб рынкачых адносінах паўстане па-новаму «пры зьняцьці сыстэмы надзвычайных мер» (курсіў мой. В. М.). Аказваецца, партыя павінна раней «зьняць» ня існуючую «сыстэму» надзвычайных мер, а пасьля гэтага лідэры правых згодзяцца «па-новаму» паставіць пытаньне аб рынкачых адносінах. Ну, ці не ганебнымі для бальшавікоў зьяўляюцца такія адносіны да прынцыповых пытаньняў, да пытаньняў ідэйнай барацьбы? Яшчэ раз прыходзіцца сказаць, што т. т. Бухарын, Рыкаў і Томскі толькі на словах стаяць за нашу палітыку наступленьня на кулака. На справе пад усякімі агаворкамі яны цягнуць у другі бок.

Наша палітыка — **наступаць на кулацтва, пакуль мы яго не даканаем, пакуль мы яго не даб'ем, як клясавую сілу.** І гэтае наступленьне на капіталістычныя элемэнты забясьпечваецца ўсім тым, што робіцца намі для разгортваньня індустрыі, для падтрыманьня саўгасаў, для ўмацаваньня калгаснага руху, для арганізацыі беднаты, для націску на капіталістычныя элемэнты па лініі падаткаў, па лініі барацьбы з усялякімі ўплывамі кулакоў, нэпманаў і шкоднікаў у нашым дзяржапараце і г. д., і г. д. Аўтары дакуманту прабуюць працягнуць у замаскаваным выглядзе другую лінію. **Замест палітыкі наступленьня яны цягнуць да палітыкі капітуляцыі** перад капіталістычнымі элемэнтамі. Што-б пасьля гэтага не гаварылася аб «зьняцьці разгалосьсяў», мы павінны ўзмацніць выкрыцьцё праваўхілісцкай палітыкі капітуляцыі перад кулаком і нэпманам.

Такім чынам, правыя змагаліся супроць партыі, якая разгортвала наступленьне на капіталістычныя элемэнты. У сваім дакуманце вы на словах таксама выказваецеся за палітыку наступленьня. Але хіба-ж з вашымі палітычнымі настроямі можна ісьці ў наступленьне, хіба-ж вы можаце быць пры такіх адносінах да палітыкі партыі добрымі саюзьнікамі наступаючай арміі? Нават нельга сказаць, што вы наступаеце ў абозе арміі. Абоз таксама патрэбен, але дэзарганізатары ў арміі не патрэбны, асабліва яны не патрэбны ў штабе арміі.

Са [illegible] відаць, што разгалосьсі з правымі вельмі сур'ёзныя. Разгалосьсі тут карэнныя. Паміж палітыкай партыі і палітыкай правых нельга шукаць — дый ня знойдзеш — сярэдняй лініі. Лінія партыі і лінія правых — непрымірымыя.

Таму аўтары дакуманту павінны дадумаць свае пазыцыі да канца: або яны павінны прызнаць свае памылкі і на справе парваць з праваўхілісцкай ідэолёгіяй, або яны апынуцца ў лягер ворагаў партыі. Правы ўхіл вядзе ў лягер буржуазнага лібэралізму. Тут і знаходзяцца яго карэньні. Зразумела, што партыя вядзе і будзе весьці з гэтым ухілам непрымірымую барацьбу.

Параўнаем цяперашні пленум з красавіцкім.

Лідэры правых, як кожнаму ясна, зрабілі досыць нязграбны паварот. Чаго толькі не нагаварылі Бухарын, Рыкаў, Томскі, Угланаў і інш. на красавіцкім пленуме. Колькі тады мы наслухаліся ад іх лібэральных фраз. Колькі ў іх прамовах было патаканьня кулаку. Колькі было ў іх недапушчальных выпадаў супроць партыі, і бясспрэчна вядуць сябе яны зараз.

Вось пара ілюстрацый.

Падам адно з характэрных месц у прамове Бухарына на красавіцкім пленуме ЦК. Тады ён імкнуўся амаль ня кожнага з нас грэшных асабліва старанна абмазаць брудам, а потым «прывесьці да аднаго назоўніка». І ў яго атрымаўся такі вынік:

«Такім чынам, тое, што прапаведваў тав. Пятакоў і ўся трацкісцкая апазыцыя, тое, што тав. Мікаян крытыкаваў, як стаўку на тэрмідарыянства, тое, што ён называў устаноўкай на капіталістычнае разьвіцьцё, цяпер у яшчэ больш вострай форме прапаведуецца тав. Сталіным, асабліва геніяльна паглыблена тав. Куйбышавым і цэлым радам іншых таварышоў. А што ёсьць усё гэта з пункту погляду нашае работы з трацкізмам? Гэта ёсьць поўная ідэйная капітуляцыя перад трацкізмам». (Падкрэсьлена ўсюды самім тав. Бухарыным. В. М.).

Пасьля гэтай «дасканалай» аценкі найбольш «таленавіты» і ўжо ва ўсякім выпадку найбольш упарты з бухарынцаў тав. Розіт сказаў з месца: «Правільна».

Значыць, ідэолёг правых тав. Бухарын, на красавіцкім пленуме не знайшоў нічога лепшага, як абвінаваціць ЦК у «поўнай ідэйнай капітуляцыі перад трацкістымі». І вось аказваецца: пасьля таго, як ЦК поўнасьцю «капітуляваў» перад трацкістымі, лідэры правых нам заяўляюць цяпер: «разгалосьсі зьнімаюцца». Значыць, і Бухарын з прыяцелямі маюць намер скаціцца ва ўлоньне трацкізму.

Калі-ж вы, аўтары ўчарайшага дакуманту, хоць колькі-небудзь сур'ёзна заяўляеце аб тым, што «разгалосьсі зьнімаюцца», дык ці ня зробіце з гэтых заяў хоць самых элемэнтарных вывадаў? Тады вам прыдзецца закрэсьліць прамовы на красавіцкім пленуме, і ня толькі гэтыя прамовы. Тады вам прыдзецца закрэсьліць вашы лібэральныя дэклярацыі і няўдалыя дакуманты. Пры такім сумленным прызнаньні вашых памылак вы зможаце працаваць у партыі ня горш за многіх з нас. Падыйдзеце-ж прынцыпова, па-бальшавіцку да асноўных праблем палітыкі партыі і адмоўцеся ад таго, што вы нагаварылі поўлібэральнага, поўтрацкісцкага, праваўхілісцкага, узятага на пракат з чужога ідэйнага багажу. І тады сапраўды разгалосьсі будуць зьняты, і ўсе мы будзем працаваць на адной пазыцыі.

На тым-жа красавіцкім пленуме тав. Угланаў выступаў з прамовамі, якіх лепш-бы яму не гаварыць. Трэба-ж было яму дагаварыцца да таго, «што ў нас качка, а ня лінія ў законадаўстве і дырэктывах». А цяпер як? Таксама «разгалосьсі зьнімаюцца»?

Пакуль ён ясна не прызнае сваіх памылак, у прыватнасьці, на красавіцкім пленуме ЦК, у нас ня будзе яснасьці ў асноўным пытаньні — ці застаецца ён на ранейшай памылковай пазыцыі, ці не застаецца. Чым больш яснасьці ў такіх пытаньнях, тым лепш, бо гэтае пытаньне не асабістае, — а прынцыповае не нязначнае, а асноўнае. Мы павінны дабівацца ў такіх пытаньнях поўнай яснасьці.

Лідэрам правых мы павінны сказаць аб адным іх важнейшым граху. Гэты грэх уласьцівы ўсякай апазыцыі, якая проціпаставіла сябе бальшавіцкай партыі. Гэты грэх заключаецца ў няве'ры ў сілы пралетарыяту. У сваім апошнім дакуманце вы расьпісаліся ў гэтым. Вы гаворыце:

«У нас была поўная памылковая пэдацэнка тых магутных рычагоў уздзейнічаньня на вёску, якія, у канчатковым разрахунку, пачалі перакрываць адмоўныя бакі надзвычайных мер».

Вы вымушаны прызнаць, што «недаацанілі» сілы рабочае клясы. Гэта і завецца — на любой мове — нявер'ем у сілы пралетарыяту, нявер'ем у сілы рэвалюцыі.

Выступаючы супроць лідэраў правага ўхілу на красавіцкім пленуме, мы ўсяк стараліся пераканаць іх у тым, што рабочая кляса мае вялікія магчымасьці для рашучага наступленьня на капіталістычныя элемэнты і павінна яго дружна разгарнуць. Галоўнымі аргумантамі супроць правых былі аргуманты аб клясавых зрухах, што адбыліся ў краіне, аб суадносінах клясавых сіл, якія зьмяніліся, і аб неабходнасьці ў сувязі з гэтым мацней націснуць на кулака, узмацніць арганізацыю беднаты, згуртаваць бядняцка - серадняцкія масы вакол партыі і саветаў, на аснове ўмацаваньня вытворчай змычкі з рабочай клясай. Рыкаў, Бухарын і Томскі проціпаставілі гэтаму абарону другой лініі. Наша асобная перавага цяпер заключаецца ў тым, што лінія бухарынскай апазыцыі біта фактамі, асаромлена жыцьцём.

У дакуманце трох зроблена спроба абвінаваціць наш друк у няправільнай характарыстыцы поглядаў праваўхілістых. Зразумела, памылкі бывалі. Бяз гэтага ў практычнай рабоце не абыходзіцца. Тав. Рыкаў нават палічыў зручным прачытаць у сваёй дэклярацыі наступнае месца:

«Мы ня можам не заявіць, што сыстэма поглядаў, што разьвіваецца ў газэтах і журналах (бяруцца «газэты і журналы» ледзь ня ў сусьветным маштабе! В. М.), як сыстэма, якая нібы падзяляецца намі, **нічога агульнага з нашымі сапраўднымі поглядамі ня мае».** (Курсіў арыгіналу. В. М.).

Калі паверыць злапалучнаму дакуманту, то аказваецца, усе газэты і журналы, якія крытыкавалі праваўхілістых ня мелі рацыі. Але затое ўпэўнены ў сабе, у сваёй нявіннасьці Рыкаў, Бухарын і Томскі. Гэта-ж сьмешная рэч!

Ну, а як быць з пастановай красавіцкага пленуму ЦК? Ці існуе гэта пастанова, ці гэта таксама ўсяго толькі адзін з артыкулаў у паказаных «газэтах і журналах»?

(Працяг будзе).

*) Пачатак гледзі «Зьвязду» №№ 43 і 47.

На нарадзе жанчын-вылучэнак

Закончылася ўсебеларуская канфэрэнцыя жанчын - вылучэнак пры Белкаапсаюзе, у якой прымала ўдзел каля 60 дэлегатак з усіх акруг.

Канфэрэнцыя заслухала даклад тав. ...ціна аб асноўных задачах спажывецкай каапэрацыі і ролі жанчыны, даклад аб кадрах, аб правядзеньні 8-га сакавіка, аб становішчы грамадзкага харчаваньня і рад інш. пытаньняў.

Вылучэнкі адзначылі, што работа па палепшаньні быту далёка не адпавядае тэмпам сацыялістычнага будаўніцтва і росту запатрабаваньняў. Работа па палепшаньні быту зводзіцца выключна да мерапрыемстваў па ахове маціры і дзіцяці, што зьяўляецца невыстарчальным.

У гэтым годзе вызначана адкрыць 144 новыя культурна - бытавыя ўстановы замест 64 у мінулым годзе. Большасьць гэтых установаў будзе адкрыта ў калгасах. Канфэрэнцыя лічыць патрэбным адкрыць у бліжэйшыя месяцы 263 пакоі «маці і дзіця», асабліва ў сельскіх мясцовасьцях.

Канфэрэнцыя адзначыла, што, ня гледзячы на дасягненьні, якія ёсьць у грамадзкім харчаваньні, яно ўсё-ж не стаіць на належнай вышыні. У гэтым годзе адкрыты 44 новыя сталоўкі, 41 буфэт у прадпрыемствах і установах і 19 чайных. За апошні год адпушчана 8,1 мільёнаў абедаў, або на 3,7 мільёнаў больш, чым у 1927-28 годзе. Якасьць абедаў далёка яшчэ ня добраякасная. Канфэрэнцыя пастанавіла абавязаць Белрабсекцыю прыняць усе меры да пабудовы фабрыкі - кухні ў Менску, Віцебску і Гомелі. Акрамя таго, запрапанавана арганізаваць па ўсіх гарадох і раённых цэнтрах, асабліва на рабочых акраінах, культурныя чайныя. Работа гэта павінна праводзіцца, сумесна з таварыствамі па барацьбе з алькагалізмам.

Нарада абавязала ўсе арганізацыі прыняць самы актыўны ўдзел у правядзеньні ўсесаюзнага агляду грамадзкага харчаваньня, які праводзіцца газэтай «Праўда».

Многа ўвагі вылучэнкі зьвярнулі на становішча жаночых кадраў у апараце спажывецкай каапэрацыі, якія зьяўляюцца зусім невыстарчальнымі. Усяго адказных працаўнікоў - жанчын у спажывецкай каапэрацыі ёсьць 3,3 проц., на выбарчых пасадах — 1.6 проц. У пастаянным складзе цэнтральнага апарату БКС і райсаюзаў жанчыны зусім адсутнічаюць. У складзе старшынь праўленьняў спажывецкіх таварыстваў жанчын усяго 1 проц., што зьяўляецца зусім недапушчальным.

Падрыхтоўка жаночых кадраў ідзе вельмі марудна. Праз жаночыя курсы прапускаецца вельмі мала жанчын. Вылучэньне жанчын на адказную работу праводзіцца вельмі марудна і нездавальняюча.

Канфэрэнцыя лічыць патрэбным, каб у розныя каапэрацыйныя навучальныя ўстановы пасылалася ня менш 40 проц. жанчын з ліку работніц ад варштату, батрачак і калгасьніц; дабіцца вылучэньня ў выбарчы склад с.-г. і спажывецкай сыстэмы да 20 проц. жанчын, а ў ЦРК — каля 25 проц.

Канфэрэнцыя пастанавіла ў кампанію 8-га сакавіка правесьці работу па поўным каапэраваньні жанчын. Трэба дабіцца, каб да 8-га сакавіка ўсе 100 проц. калгасьніц былі каапэраваны.

ПЕРАВЫБАРЫ САВЕТАЎ

ПЕРШЫЯ ВЕСТКІ З МЕСЦ СЫГНАЛІЗУЮЦЬ:

перавыбары праходзяць пакуль пры слабым удзеле беднякоў і батракоў

ГЭТА ВЫНІК недапушчальнай праваапартуністычнай недаацэнкі работы сярод беднаты з боку раду мясцовых арганізацый

НЕАБХОДНА ПРАВЕРЫЦЬ, што робіць кожная ячэйка, кожны камуністы ў галіне арганізацыі бядняцка-батрацкіх мас

СА СПАЗЬНЕНЬНЕМ

(Ад нашага магілеўскага кар.)

Справаздачна - перавыбарчая кампанія і падрыхтоўка да перавыбараў саветаў у Магілеўшчыне, акрузе суцэльнае калектывізацыі, пачалася са спазьненьнем.

Рад райвыканкомаў пачаў абмяркоўваць пытаньне аб перавыбарах саветаў толькі 8-10 лютага. Магілеўскі райвыканком, абмеркаваўшы пытаньне аб выбарах, пастанавіў: «Даслаць сельсаветам дырэктывы і паказаньні».

Паказаньні гэтыя былі пасланы толькі праз 6 дзён — 14-га лютага.

Грамадзкія арганізацыі таксама прымаюць слабы ўдзел у справаздачна-перавыбарчай кампаніі.

Дырэктыва акрвыканкому, каб да выбарчага вучастку было прымацавана не больш 200-250 выбаршчыкаў, у большасьці раёнаў ня выканана. Некаторыя райвыканкомы нават паменшылі лік выбарчых вучасткаў у параўнаньні з мінулым годам. Напрыклад, у Клімавіцкім раёне ў мінулым годзе было 147 вучасткаў, а зараз вызначана 134. Колькасьць выбаршчыкаў на некаторых вучастках даходзіць да 1.300 чал. У Бялыніцкім раёне ў гэтым годзе вызначана 116 выбарчых вучасткаў, замест 127 у мінулым.

Рад раёнаў ужо парушыў пастанову ЦВК БССР і Магілеўскага АВК аб сканчэньні справаздачна - перавыбарчай кампаніі да 15-га сакавіка і вызначыў свае тэрміны. Магілеўскі РВК апошнім тэрмінам перавыбараў саветаў вызначыў 18-га сакавіка, Чырвонапольскі — 19-га сакавіка і Касьцюковіцкі — 22-га сакавіка.

А. С.

Кулацкі абаронца

Сакратар Азяранскага сельсавету, Тураўскага раёну Шаркевіч знаходзіцца пад упрывам кулацкіх элемэнтаў вёскі. Па яго ініцыятыве быў вызвалены ад індывідуальнага абкладаньня кулак Маркевіч. Зараз па рэкамэндацыі сакратара сельсавету кулак Маркевіч прыняты ў калгас. Яго кандыдатура нават не абгаворвалася на сходзе калгасьнікаў. Сваю маемасьць Маркевіч распрадаў, а часткова схаваў у сваіх сваякоў.

У Тураўскім РВК Маркевіч таксама меў свайго абаронцу ў асобе былога сакратара РВК—Богуша—сына кулака.

Бедната вельмі абурана тым, што Маркевіч прыняты ў калгас. Але баіцца адкрыта выступіць, бо ведае, што Маркевіча абараняе сакратар сельсавету. Трэба зараз-жа паставіць пытаньне аб праверцы работы ўсяго складу сельсавету і адазваньні з яго кулацкіх абаронцаў.

Брыгадзір «Зьвязды» ЛАЎКЕТ.

Пры слабым удзеле батрацка-бядняцкіх мас

(Ад нашага аршанскага карэспандэнта)

Справаздачна-перавыбарчая кампанія на Аршаншчыне праводзіцца ў 8-мі раёнах, дзе ўжо калектывізавана больш за 50 проц. гаспадарак. У іншых 6-ці раёнах праводзіцца справаздачная кампанія, прычым у іх будзе перавыбраны 31 сельсавет. Усяго па акрузе з 158 сельсаветаў і мястэчковых саветаў будзе перавыбрана 125.

Як-жа праходзіць па акрузе падрыхтоўка да перавыбараў саветаў і справаздачная кампанія.

Рабочыя брыгады, якія выехалі ў некаторыя раёны для праверкі, выявілі, што падрыхтоўка да перавыбараў саветаў праведзена слаба. **Групы беднаты і сходы жанчын дэлегатак ня склікаліся.** Кандыдатуры ў новы склад сельсаветаў на сходах беднаты не абгаворваліся.

У багушэўскім раёне райвыканком ня ведае, дзе ў яго сёньня праходзяць выбары і справаздачы, бо сельсаветы ня склалі каляндарных плянаў. Склад выбарчых камісій не перагледжаны. Райвыканком аб гэтым ніякіх дырэктыў не даваў.

Наогул, справаздачна-перавыбарчая кампанія пачалася са спазьненьнем. Сельсаветамі дырэктывы атрыманы толькі 7-га лютага. Самі сельсаветы пачалі іх праводзіць у жыцьцё толькі з 15-16 лютага. Ня лепш справа і ў Аршанскім раёне. Рад сельсаветаў дагэтуль яшчэ ня склалі пляну перавыбараў. Так, да 21-га лютага па 9-ці вучастках павінны былі быць праведзены справаздачна-праверачныя сходы. Але амаль ні аднаго сходу не адбылося. Сходы беднаты таксама не праведзены. Сьпісы выбаршчыкаў не перагледжаны.

Зараз для дапамогі райвыканкомам і сельсаветам у раёны выехала 14 рабочых брыгад і 30 акруговых адказных працаўнікоў.

Вось папярэднія вынікі перавыбараў некаторых сельсаветаў. У Чарэйскім раёне перавыбраны адзін сельсавет. У выбарах прымала ўдзел 64 проц. выбаршчыкаў. У новы склад сельсавету выбрана рабочых і батракоў 11,9 проц., беднякоў — 42 проц. і сераднякоў — 33,3 проц. Жанчын у новы склад сельсаветаў выбрана 21,4 проц.

У Круглянскім раёне па двух сельсаветах на выбары зьявілася 81 проц. выбаршчыкаў. Выбрана ў новыя сельсаветы беднякоў — 12 чалавек, сераднякоў — 21, ні аднаго батрака і 5 заможнікаў.

Справаздачна-перавыбарчая кампанія на Аршаншчыне пачалася пры слабым удзеле батрацка-бядняцкіх мас вёскі. Кандыдатуры ў склад новых сельсаветаў не абгаворваюцца на групах беднаты. У выніку, як мы ўжо бачым на прыкладзе Круглянскага раёну, у сельсаветы ня выбраны батракі, за тое прайшло 5 заможнікаў.

А. М.

Фармальны падыход

Больш тыдню таму назад Менскі гарсавет накіраваў у вёску першую групу дэпутатаў — у 24 чал. Справа, як быццам, добрая. Але арганізацыя пасылкі гэтых таварышоў, з першага кроку да апошняга, носіць чыста фармальны характар.

Перш за ўсё куды паслаў гарсавет сваіх дэпутатаў? Які прынцып палажыў ён у аснову іх пасылкі?

На гэтае пытаньне ёсьць дзіўны адказ сакратара гарсавету:

— Мы паслалі дэпутатаў у тыя раёны, якія знаходзяцца бліжэй да гораду, да якіх вядуць выгодныя шляхі зносін. Мы ўлічвалі, што, калі дэпутату раптам трэ' будзе прыехаць у горад, ну, хаця-б для... падпісаньня вэксалёў (?!), то яму будзе больш зручна гэта зрабіць.

Няма чаго, зразумела, даводзіць, што такі «крытэры» для пасылкі дэпутатаў у вёску не вытрымлівае крытыкі. У Менскай акрузе ёсьць нямала сельсаветаў, дзе работа стаіць на мёртвым пункце. Ёсьць і сельсаветы, дзе заселі кулацкія прыхвасьні або самі кулакі, У гэтыя сельсаветы і трэба было Менскаму гарсавету ў першую чаргу кінуць рабочых дэпутатаў. Між тым, Менгарсавет зрабіў якраз наадварот. З 24-х дэпутатаў 14 пасланы ў адзін Заслаўскі раён, дзе, па словах сакратара гарсавету, «ёсьць параўнаўча моцныя работнікі». Але зноў такі, галоўную ролю тут адыгралі «выгодныя шляхі зносін» (адна гадзіна язды ад Менску па чыгунцы).

Але ўсе вышэйпералічаныя няўвязкі —нуль у параўнаньні з промахам Менгарсавету ў галіне падрыхтоўкі дэпутатаў, якія паехалі ў вёску.

Першая група дэпутатаў, перад сваім ад'ездам, мела гутарку з старшынёй гарсавету тав. **Аксючыцам.** Тав. Аксючыц даў дэпутатам рад каштоўных практычных парад, даў і правільную палітычную ўстаноўку. Але ці зьяўляецца гэта выстарчальным для таварышоў, якія едуць праводзіць калектывізацыю (Заслаўскі раён калектывізаваны ўсяго на 20 проц.)? Што можа даць адна гутарка, нават самая лепшая?

Праўда, гарсавет раздаў на рукі дэпутатам яшчэ «памятку». Лічым патрэбным поўнасьцю прывесьці гэты цікавы дакумант, які характарызуе ступень падрыхтоўкі дэпутатаў, якія выехалі ў вёску. Вось яна.

Памятка

пытаньняў, на якія членамі гарсавету, ад'яжджаючымі ў вёску, павінна быць зьвернута асаблівая ўвага.

1) Як рыхтуецца сельскі савет да справаздачнай кампаніі.

2) Падрыхтоўка да перавыбараў, вызначэньне кандыдатур у сельсаветы і перавыбары савету.

3) Выпрацоўка наказу сельсавету на будучы час.

4) Як праводзіцца кампанія па калектывізацыі.

5) Як праводзіцца ачыстка насеньня і абагуленьне насенных фондаў.

6) Як праводзіцца абагуленьне скаціны, с.-г. інвэнтару і стан апошняга.

7) Ліквідацыя кулака, як клясы, і як выкарыстоўваецца маемасьць кулацкіх гаспадарак.

8) Школы і іх удзел у калектывізацыі.

9) Вэтурачэбныя пункты.

10) Хаты-чытальні, дарогі, масты, студні, пажарная ахова і г. д. (!?)

11) Як працуе спажывецкая каапэрацыя.

12) Праца малочных і інш. таварыстваў.

13) Праца камітэту сялянскае ўзаемадапамогі.

14) Работа сярод беднаты.

15) Ліквідацыя няпісьменнасьці.

16) Наяўнасьць аграпэрсаналу.

І гэта ўсё, што ўзялі з сабой члены Менгарсавету, выяжджаючы ў вёску для выкананьня адказьнейшай задачы. Калі да гэтага дадаць, што «памятка» надрукавана на папяроснай паперы і пад капірку — стане ясным, якую карысьць яна прынясе дэпутату. Што датычыць адпаведнай літаратуры, то гарсавет аб гэтым... не падумаў. «Яны, мусіць, самі набылі» знайшоўся адказаць сакратар гарсавету тав. **Пасынкоўскі.**

Ня дзіўна, што дэпутаты, якія прыехалі ў Заслаўскі раён, аказаліся ў самым бездапаможным стане. У ДП саюзу дрэваапрацоўшчыкаў званую гэтымі днямі з Бароўскага сельсавету (Заслаўскага раёну) рабочы брыгадзір тав. Старавойтаў і паведаміў, што ў гэтым сельсавеце ўзьніклі затрудненьні з абагуленьнем насеньня і інвэнтару, а работнікаў, якія дапамаглі-б выйсьці з цяжкога становішча, няма. Прыехалі, праўда, дэпутаты гарсавету — паведаміў ён, —але ніякай дапамогі яны аказаць ня могуць, бо яны слаба падрыхтаваны.

Вось вынікі дрэннай падрыхтоўкі! Такім чынам, работа гарсавету ў гэтай галіне носіць характар выкананьня павіннасьці і толькі.

***

Зараз Менгарсавет вярбуе дэпутатаў на пастаянную работу ў сельсаветы. Менгарсавет павінен паслаць 55 чалавек. Трэба дабіцца, каб падрыхтоўка 55 і арганізацыя пасылкі іх у сельсаветы насіла больш сур'ёзны характар.

ПРАЎДЗІН.

Патрабуем перавыбараў Старынкаўскага сельсавету

Практыка работы Старынкаўскага сельсавету гаворыць аб тым, што трэба зараз-жа паставіць пытаньне аб перавыбары ўсяго яго складу.

Для таго, каб уявіць сабе, як Старынкаўскі сельсавет праводзіць у жыцьцё важнейшыя дырэктывы партыі, даволі спыніцца на справе калектывізацыі ў гэтым сельсавеце.

Не правёўшы ніякай арганізацыйнай работы сярод беднаты і батрацтва, прэзыдыум сельсавету вынес пастанову аб суцэльнай калектывізацыі. Але далей паперовай пастановы члены сельсавету не пайшлі, а сядзелі і чакалі.

— Намі, здаецца, усё зроблена. Цяпер будзем чакаць. Калгасы, як грыбы, хутка адзін за другім будуць расьці.

Так разважалі члены сельсавету.

Калі пачалі арганізоўваць калгасы, то з 33 членаў сельсавету, запісалася толькі 6. Рэшта парашыла лепш пачакаць.

Бедната ў гэтым сельсавеце загнаная. Ніякае работы з ёю не праводзілася Сельсавет трымаў курс на моцнага гаспадара.

Батракі і беднякі ў раскулачваньні ніякага ўдзелу ня прымалі. Рабілі гэта самі члены сельсавету. Ніякага ўліку канфіскаванае маемасьці не вялося Члены сельсавету раскулачылі некаторых сераднякоў, забіралі ў іх апошняе і дзялілі паміж сабою.

Койданаўская партарганізацыя павінна зараз рашуча ўдарыць па кулацкіх падпявалах, якія сядзяць у сельсаветах, павесьці шырокую работу сярод батрацка-бядняцкіх мас і [illegible] склад сельсаветаў, якія ня здольны кіраваць калектывізацыяй, якія шкодзяць калгаснаму будаўніцтву.

П—к.

З лістоў рабкораў

Намесьнік загадчыка крамы № 100 МЦРК ГОФМАН даводзіць, што ў нас «няма кулакоў». Партыец, які працуе разам з Гофманам, маўчыць і не рэагуе на гэтыя шкодныя разважаньні.

На сходзе рабкораў у 2-м групкоме МЦРК партыец Зэлекман у сваім выступленьні даводзіў, што рабкоры няправільна пісалі ў газэце «Рабочы» аб фактах продажу дэфіцытных тавараў кулакам. На гэтыя факты патрэбна адпаведным чынам рэагаваць.

МЭЛАМЭД.

Хто зрывае разьвіцьцё птушніцтва

Яшчэ 5-6 тыдняў таму назад Белдзяржгандаль дагаварыўся з Малочнажывёлагадоўчым саюзам адносна перадачы апошняму курэй на племя. Белдзяржгандаль на працягу кароткага часу сабраў 1500 курэй для перадачы Белмалжывсаюзу.

Але тут пачынаецца нячуваная цягаліна. Белдзяржгандаль звоніць БМЖС: «Адбярэце племянных годных курэй і забярыце іх».

— Няма калі цяпер. Загатаўляйце. Пачакайце! — спакойна адказваюць спэцыялісты БМЖС.

Праходзіць некалькі дзён, куры ўсё наступаюць на пункт Белдзяржгандлю, які зноў напамінае.

— Час ужо забраць племянную птушку. Дакуль гэта вы будзеце адцягваць, бо племянны матар'ял можа страціць сваю каштоўнасьць.

— Але мы заняты іншай работай. Няма калі важдацца з вашымі курамі.

Ляцяць паперы ў Наркамгандаль, адтуль у БМЖС, потым зноў у Наркамгандаль, апошні прапануе БМЖС абавязкова забраць курэй.

— Выбярыце для нас больш годных і мы тады забярэм, — заяўляюць прадстаўнікі з БМЖС.

Белдзяржгандаль у тэрміновым парадку выбірае 600 курэй. 14 лютага перадае БМЖС тэлефонаграму, каб выслалі прадстаўнікоў для прыёму курэй. Але БМЖС маўчыць. Ніхто не зьяўляецца за адборнымі племяннымі курамі. Ніхто ня цікавіць захаваньне птушак.

Урэшце, Белдзяржгандаль піша Наркамзему:

— Што, калі БМЖС ня прыме адабраных і загатоўленых 1.500 курэй, то апошніх прыдзецца пусьціць пад нож, а гэта вельмі шкодна адаб'ецца на далейшым разьвіцьці птушніцтва.

Больш 5 тыдняў цягнецца валакіта і асабліва дзіўным становіцца, што ў той час, як БМЖС павінен быць асабліва зацікаўленым у захаваньні птушынага стада, у разьвіцьці загатовак яек, ён на справе зусім ня ўжывае ніякіх захадаў па пашырэньня птушніцтва, наадварот усялякімі спосабамі стараецца перашкаджаць яму.

Мы лічым, што Наркамзем і НК РСІ павінны зараз-жа расьсьледаваць гэту справу, адшукаць корань зла і зрабіць арганізацыйныя вывады.

Л. АРСКІ.

У прэзыдыуме Менакрвыканкому

— Менакрвыканком назначыў на пасаду загадчыка Менакрфа г. Вайцэхоўскага, які да гэтага часу быў старшынёю Сьмілавіцкага РВК.

Тав. Вайцэхоўскі з кандыдатаў акрвыканкому пераведзены ў члены і ўвайшоў у склад прэзыдыуму АВК.

— Прэзыдыум Менакрвыканкому пастанавіў вывесьці са складу членаў АВК Ставера, які адмовіўся прыняць удзел у правядзеньні калектывізацыі сельскае гаспадаркі.

***

— У сувязі з паляпшэньнем умоў для правядзеньня лесазагатовак (паляпшэньне шляху) прэзыдыум АВК узьняў хадайніцтва перад ВСНГ аб працягненьні месячніка лесазагатовак да 10-га сакавіка.

Сакавік--месяц збору жалезнага лому

За сакавік сабраць 2.000 тон жалеза

Ліст тав. ГАЛАДЗЕДА

Старшыня СНК БССР зьвярнуўся да выканкомаў і саветаў з лістом наконт загатовак мэталічнага лому.

Рэканструкцыя сельскае гаспадаркі прад'яўляе нам патрабаваньні павялічэньня колькасьці мэталю, неабходнага для рамонту с.-г. інвэнтару і машынабудаўніцтва.

Задаволіць гэтыя патрабаваньні новым жалезам поўнасьцю на сёнешні дзень наша мэталюргія ня мае магчымасьці.

Для папаўненьня не хапаючай колькасьці новага жалеза, патрэбна поўная ўтылізацыя годнага для скарыстаньня жалеза, якое адбіраецца з лому.

Для гэтае мэты з 1-га сакавіка па 1-га красавіка назначаецца месячнік збору мэталічнага лому як па гарадох, так і па вёсках. На Рудмэталягандаль і Белкаапсаюз ускладзены абавязак сабраць 2.000 тон жалеза, якое трэба рассартаваць і непасрэдна на мясцох адабраць для рамонту с.-г. машын, а лом мэталічны, які ня можа быць скарыстаны на мясцох для рамонту с.-г. інвэнтару, павінен канцэнтравацца на складах Рудмэталягандлю і адпраўляцца для пераплаўкі.

На РВК і сельсаветы ўскладзены абавязак усямерна дапамагаць правядзеньню месячніка збору мэталічнага лому.

ЗА 1-ы КВАРТАЛ ВЫКАНАНА 65 проц. ЗАДАНЬНЯ ПА ЛОМЕ

Плян загатоўкі мэталічнага лому па БССР за першы квартал 1929-30 г. выкананы толькі на 65 проц.

Трэба безадкладна ліквідаваць гэты прарыў. Невыкананьне пляну не дае магчымасьці сабраць тысячы тон жалеза, якое патрэбна для рамонту трактараў і с.-г. машын.

З 1-га сакавіка па 1-е красавіка па БССР будзе праводзіцца месячнік збору мэталічнага лому. Гэты месячнік павінен даць 2.700 тон чорнага мэталічнага лому.

Пры правядзеньні месячніка асаблівая ўвага павінна быць зьвернута на збор лому ў вёсках. У гарадох лом будзе прымацца ўсімі складамі і пунктамі Рудмэталягандлю, Белкаапсаюзу і Дзяржгандлю, а ў вёсках—усімі каапэрацыйнымі аб'яднаньнямі.

Да ўдзелу ў месячніку прыцягваецца камсамол і ўсе члены прафсаюзаў.

ЦК ЛКСМБ прапанаваў усім камсамольскім арганізацыям прыняць актыўны ўдзел у гэтай справе.

Трэба выкарыстаць для правядзеньня месячніка рабочыя брыгады, якія выехалі на вёску, прыцягнуць да гэтае справы падшэфныя вёскі і сельсаветы, практыкаваць сацыялістычнае спаборніцтва паміж асобнымі вёскамі

Мова прапаганды

(Нават не фэльетон)

Задачы перамаганьня перашкод па шляху ад старога сялянскага двара да калгасу, здавалася-б, даўно павінны быць для ўсіх яснымі, а для пракладкі шырокага і яснага шляху да калгасу бязумоўна патрэбна самая зразумелая прапаганда. Але... ці ўсё добра з прапагандай у нас?

— Пабачым ніжэй.

У працягу двох-трох тыдняў брыгады, напрыклад, падымалі ўвесь раён, нібы дрожджы цеста: усё запузырылася, загазавала калгасным духам, але... апошняга слова сказаць не адважваюцца.

— Боязна... Хто яго ведае, як яно будзе... — у адзін голас гудзіць народ. — Вунь што кажуць пра калгасы...

— Пагледзець-бы дзе, на справе, як у калгасе жывуць?..

— Як там гаспадараць?..

— Як працуюць?..

Сельскі актыў хвалюецца.

— Няма ў нас наладжаных калгасаў, усе пачынаючыя. Вось каб на Волгу або на Кубань зьезьдзіць!..

— Куды, там!.. Хоць-бы так, наглядна дзе з канчатковай устаноўкай сельска гаспадарчага калектыву азнаёміцца...

— Браткі! — успамінаюць раптам брыгадзіры. — У менскім-жа Доме Селяніна ёсьць сацыялістычны сэктар сельска - гаспадарчага музэю! Чуеце?..

Быццам клад знайшлі. Гара з плеч. Яны, актывістыя, паедуць цэлай групай вывучаць гэты сэктар дэтальна... Бязумоўна, у сацыялістычным сэктары музэю ёсьць распрацаваная схэма працэсу арганізацыі працы калгасу, ажыўленая бытавымі дэталямі. Бязумоўна там у наяўнасьці ўвесь асартымэнт калгасу ў дзейнасьці!

Заўтра-ж едзем! А сёньня ў чытальні абмяркуем дэталі паездкі і... наконт грошай пагаворым.

У чытальні толькі што ўстаноўлена радыё.

Увечары калгасныя актывістыя ўпарта шукалі сродкаў для паездкі 4-х чалавек у Менск, а новае радыё хрыпела, але зусім ясна, гаварыла. Вельмі часта ўпамінаўся «калгас», «насеньне», «канюшына» і «абагульненьне».

— Паслухаем, хлопцы, нешта пра калгасы, — прагна ўліпалі ў хрыплы голас стыхіі калгасьнікі.

А радыё хрыпела:

— ...Па Беларусі ў сярэднім кожная сялянская гаспадарка сеяла: жытам — адзін цэлых 75 сотых гэкт., аўсу — нуль цэлых 70 сотых гэкт., ячменю — нуль цэлых 90 сотых гэкт.

— Сеялі на 95 проц. ручным спосабам. Пры ручным спосабе засеву на 1 гэкт. выходзіць нуль цэлых 67 сотых тоны, пры машынным-жа засеве выходзіла на адзін гэктар нуль цэлых 65 сотых тоны...

Дзесятак калматых галоў, будучых калгасьнікаў, напружана ўслухоўваліся ў гэты хрып і вінавата пазіралі на актывістых, быццам гаворачы.

— Нічога не разумеем, нешта...

А з гучнагаварыцеля выляталі словы:

«Пэрыфэрыя», «тэрыторыя», «вэгетацыйны», «сэлекцыйны»...

Гадзін каля 4-х на наступны дзень, чатыры ўзбуджаныя калгасныя пачынальнікі, са страхам, уваходзілі ў аддзел сацыялістычнага сэктара сельска - гаспадарчай выстаўкі Дому Селяніна.

...Заля... на сьценах бяз сыстэмы віселі сякія-такія дыяграмы па мэліярацыі, ня было нічога, што-б нагадвала калгас. Увесь сацыялістычны сэктар сельскае гаспадаркі складаўся чамусьці з вялізнага макету пажарнага хлява, і стаяла сярод залі адна старасьвецкая ручная арфа...

Хлопцы бездапаможна пераглянуліся, фізіяноміі ў іх расчаравана выцягнуліся і ўсе яны ўчатырох, без умаўленьня, разам, безнадзейна ўздыхнулі, нібы гаворачы: «вось і навучыся». Завярнуліся —можа за сьпіной што-небудзь ёсьць... Колькі-ж тут раней было навейшых машын!..

— А дзе-ж? дзе-ж тут... гэта... аб калгасным будаўніцтве?.. аб аграмаджаньні сельскае гаспадаркі? — нясьмела спыталі яны ў выставачнага работніка.

— Аб калгасе... наогул... вось на гэтым малюнку... тут вось зафіксавана... таксама нясьмела адказаў выставачны работнік.

На вялізным палатне, афарбаваным у змрочную, брудна - чырвоную фарбу, як відаць, школьнікі першай групы, гуляючы ў часе перапынкаў, прабавалі свае мастацтва: яны размалявалі гэтую заслону каляровымі алоўкамі, вугалем, крэйдай, проста брудам, нарэшце, наклеілі на яе выразаныя з газэт малюнкі, літаграфічныя галоўкі, пераводныя малюнкі...

На калгас, або наогул на што-небудзь канкрэтнае гэты сумбур быў столькі-ж падобны, колькі мізэрны ад нараджэньня вар'ят падобны на здаровага чалавека!

Пагледзелі падазронна на малюнак хлопцы, пагледзелі потым на выставачнага работніка і, ня ўбачыўшы на яго твары жартаўлівай ўсьмеркі, не на жарты спалохаліся. І ціха ступаючы, быццам баючыся разбудзіць соннага, сьпяшаючыся, выйшлі на вуліцу.

Ці-ж гэта не прапаганда — ясная, зразумелая словам і паказам?!

А. ОРШЫН.

Мабілізацыя „200“

Калгасцэнтр БССР атрымаў тэлеграфнае заданьне ад Калгасцэнтру СССР безадкладна арганізаваць мабілізацыю 200 старых калгасьнікаў для пасылкі іх у якасьці інструктароў у новыя калгасы. Гэта заданьне трэба лічыць для БССР мінімальным. Калі ўлічыць, што ў БССР ёсьць 418 калгасаў, арганізаваных яшчэ ў 1926 годзе і 994 — у 1928 годзе, дык можна сказаць, што БССР можа вылучыць...

Учора Калгасцэнтр БССР яшчэ ня вызначыў пэўнай колькасьці калгасьнікаў, якія павінны быць мабілізаваны, і разьвёрсткі акругам ня даў. Акруговым калгассаюзам запрапанавана толькі скласьці дакладныя сьпісы калгасаў, якія могуць вылучыць патрэбных людзей, і калгасы, якія востра адчуваюць патрэбу ў кіраўніках і інструктарох. Адказнасьць за выкананьне гэтага заданьня ўскладзена на ...акркалгассаюзаў.

БУДАЎНІЧЫ СЭЗОН--НАБЛІЖАЕЦЦА, а падрыхтоўка да яго ідзе вельмі павольна

Афармлены нязначны процант праектаў і чарцяжоў

З 30 праектаў гатова толькі 17

Будаўнічыя арганізацыі Беларусі ўсё яшчэ марудзяць з падрыхтоўкай да надыходзячага будаўнічага сэзону. Прыкметнага зруху няма.

Выразным прыкладам можа служыць тэмп падрыхтоўкі да будаўніцтва ў Менску. Сёлета на будаўніцтва па Менску будзе затрачана каля 25 мільёнаў руб.— на 100 проц. больш, чым у мінулым годзе. Але з 30 найбольш буйных аб'ектаў маюць праекты толькі 17. На трынаццаць вялікіх пабудоў, як дом друку, цэнтральная тэлефонная станцыя, фабрыка-кухня, Акадэмія Навук, Менскі палітэхнікум, інстытут прамысловасьці, цэнтральная пральня, мясны камбінат, новы корпус заводу «Энэргія», новы корпус заводу «Камунар», новы корпус на фабрыцы «Меншвэй» і інш. не афармлены яшчэ праекты, не падвозяцца матар'ялы на месца работ, не ачышчаюцца адведзеныя вучасткі.

Дэфіцыт цэглы па Менску вызначыцца ў 22 млн. штук: акрвыканком высунуў пытаньне аб пабудове дзьвёх новых цагелень з такім разьлікам, каб яшчэ ў гэтым сэзоне яны далі каля 4 млн. шт. Адчуваецца недахват труб для вадаправоду і ацяпленьня, чыгунных балек.

Значны недахват рабочай сілы, галоўным чынам, чорнарабочых. Менску патрабуецца каля 10.000 рабочых, замест 6.000 у мінулым годзе. Замацаваньне рабсілы ўжо скончана. У сучасны момант на біржы працы няма ні аднаго беспрацоўнага будаўніка. Прыдзецца завезьці каля 50 проц. рабочых.

Крокам чарапахі

ВІЦЕБСК. (Наш кар.). Калі прыглядзецца да таго, як рыхтуюцца адпаведныя арганізацыі да будаўнічага сэзону, трэба проста сказаць, што паўтараюцца памылкі мінулага году.

Некалькі тыдняў засталося да пачатку будаўнічых работ, але акруга яшчэ ня можа пахваліцца наяўнасьцю каштарысаў, праектаў і адпаведнай рабочай сілы.

Белдзяржбуд і Жылсаюз не паставілі работу на баявую ногу. Дагэтуль мы маем недапушчальнае спазьненьне з загатоўкаю і разьмеркаваньнем будаўнічых матар'ялаў. Зрываецца загатоўка пяску, бо тэхнічны вучастак дзяржпараходзтва не дапушчае праводзіць гэту работу ў раёне каля гораду.

Замест таго, каб выканаць дырэктывы АКК-РСІ аб своечасовай падрыхтоўцы да сэзону, мы наглядаем факты, калі арганізацыі звальваюць віну адна на другую.

Ня выкананы таксама дырэктывы аб мэханізацыі будаўнічых работ і патаненьні сабекошту будаўніцтва. Біржа працы зусім ня здольна забясьпечыць будаўнічы сэзон рабочай сілай.

Агульнае ўражаньне будаўніцтва знаходзіцца пад пагрозай, калі ня будуць прыняты самыя тэрміновыя меры.

Рабочыя кадры--для сэзонных работ

Наркампрацы заключыў дагаворы з Белдартрансам на пастаўку 18.000 сэзонных рабочых, з «Росмосдорам» на 12.000, торфатрэстам — на 10.000 і МББ чыг. — на 24.000 рабочых.

Па ўсіх акругах створан спэцыяльны апарат Наркампрацы па забесьпячэньні сэзонных работ рабочай сілай. На гэты апарат ускладаецца абавязак праводзіць вярбоўку рабочых і адпраўляць іх на месцы работ. На выдаткі, зьвязаныя з вярбоўкай рабочай сілы, адпушчана 25.000 руб.

Адначасова Наркампрацы БССР выпрацаваў праект згоды з Наркамземам і Калгасцэнтрам аб забесьпячэньні сэзонных работ рабочымі кадрамі з ліку членаў калгасаў.

Згодна праекту, акруговыя калгассаюзы павінны, праз праўленьні калгасаў, правесьці падлік усіх членаў калгасаў, якія ў папярэднія гады працавалі на будаўніцтве, на заводах будаўнічых матар'ялаў, на торфараспрацоўках, на пагрузачна - разгрузачных работах, на лесараспрацоўках і лесасплаве і інш., а таксама і тых членаў калгасаў, якія раней не працавалі на сэзонных работах, але могуць быць адпушчаны на гэтыя работы.

Праўленьні калгасаў павінны прадугледзець у сваіх вытворчых плянах адыход на заработкі членаў калгасаў у колькасьці ня менш фактычнага адыходу 1929 году.

Заключаць індывідуальныя дагаворы з асобнымі членамі калгасаў забараняецца. Члены калгасаў ідуць на работу выключна на нарадах органаў працы.

Агідная безгаспадарчасьць на пабудове „Віцшвэю“

Самая агідная безгаспадарчасьць пануе на пабудове «Віцшвэю», асабліва на работах па нашкленьні ліхтароў, якія праводзяцца Ленінградзкім шклатрэстам.

Яшчэ 10-га лістапада з Ленінграду для работы была прыслана арцель рабочых з 14 чалавек і дагэтуль арцель працуе з вялізнымі перабоямі з-за нераспарадчасьці прарабаў і дзесятнікаў. То шкло прыслана, а замазкі няма, то замазка прыслана — шкла няма, у апошні час прыслалі такую дрэнную замазку, што з ёю нічога нельга зрабіць.

У лістападзе было прастояў 24 рабочыя дні, у сьнежні — 52, у студзені — каля 170. Прастоі працягваюцца і дагэтуль.

Ленінградзкі шклатрэст, ведаючы аб гэтай безгаспадарчасьці, нічога не зрабіў, каб палепшыць становішча.

Рабочыя жывуць у дрэнных умовах— у бараках, дзе дзьме з усіх бакоў; інтэрнат завалены розным сьмецьцем, вады не хапае, спэцвопратка не выдаецца, ніякай культурнай работы не вядзецца.

На працягу трох месяцаў рабочым не давалі зарплаты і плацілі авансамі.

Трэба, каб пракуратура і РСІ зацікавіліся парадкамі на пабудове «Віцшвэю».

Л.

Паўтараюцца леташнія памылкі

Будаўнічы сэзон яшчэ не распачаўся, а кіраўнікі будаўнічых арганізацый гор. Ворш ужо заняліся **перамануваньнем тэхнікаў і будаўнічых рабочых з іншых устаноў.** Асабліва стараюцца адміністрацыя «Хладбуду» і 3-ці чыгуначны вучастак, якія абяцаюць тэхнікам і рабочым «залатыя горы». Прапановы саюзаў аб зьняцьці перабежчыкаў з работы ня выконваюцца.

Вакол найму рабочай сілы разыграўся сапраўдны «ажыятаж». Ён пагражае зрывам пляцаў будаўніцтва.

ЧЛЕН КАМІСІІ.

Бульбяна-апрацоўчыя заводы ня маюць нагрузкі

Белсельтрэст не паклапаціўся забясьпечыць заводы сыравінаю

Камісія ЦКК — НК РСІ Беларусі выявіла пры праверцы Белсельтрэсту рад ненармальнасьцяй. Дырэктывы РСІ аб рэарганізацыі кіраўніцтва броварнай і бульбаапрацоўчай прамысловасьці Белсельтрэстам ня выконваліся.

У дзейнасьці Белсельтрэсту адсутнічала фінансавая дысцыпліна. Няправільна разьмяркоўваліся сродкі на розныя віды вытворчасьці.

Дырэкцыя Белсельтрэсту вельмі часта выкарыстоўвала сродкі зусім не па прызначэньні.

Так, напрыклад, Белсельтрэст атрымаў больш за адзін мільён руб. на апрацоўку бульбы, але гэтыя грошы па сваім простым прызначэньні ня былі выдаткаваны.

Другі прыклад: Цэнтрасьпіртам было адпушчана ў 1929-30 годзе 2.630 тысяч рублёў на загатоўку збожжа і бульбы, але з гэтых грошай Белсельтрэст 700 тыс. руб. выкарыстаў не па прызначэньні.

Яшчэ адзін факт. Белсельтрэст атрымаў адзін мільён руб. на закупку бульбы для крухмальняў, але з гэтых грошай 500 тыс. руб. пушчаны зусім на іншыя патрэбы.

Усяго па БССР налічваецца 39 броваў і 19 крухмальняў. Але, праз галавацяпства Белсельтрэсту, няправільнае выкарыстаньне сродкаў, адпушчаных на крухмальна - броварную прамысловасьць, гэтыя заводы ня былі нагружаны поўнасьцю. У 1929-30 годзе па БССР заводы мелі нагрузку толькі ў разьмеры 69 проц.

Па Менскай акрузе на 1-га лютага г. г. вуальдзенскі бровар нагружаны толькі на 53 проц., менскі — на 20 проц., бабруйскі — на 32 проц., бярэзінскі — на 21 проц. і ленінскі (Аршанская акруга) — 14,4 проц.

Для бесьперабойнага забесьпячэньня заводаў Белсельтрэст мае толькі 50 процантаў неабходнай колькасьці бульбы і без разгортваньня загатовак вытворчая праграма будзе сарвана.

Белсельтрэст задумаў зараз рэарганізаваць кіраўніцтва броварнай і бульбаапрацоўчай прамысловасьцю. Ён палічыў патрэбным стварыць асобную групу, якая-б і несла ўсю адказнасьць за пастаноўку работы ў бульбаапрацоўчай прамысловасьці.

Але гэтая работа да канца не даведзена. Шмат складзена праектаў, плянаў, але якраз у гэтых плянах чамусьці зусім забылі аб стварэньні такой групы.

У фінансавай рабоце Белсельтрэсту— поўная блытаніна. Так, юрыс-консульт Белсельтрэсту т. **Сасіноўскі** з галоўбухам **Сарагаўцом** даюць камісіі ЦКК адны даведкі аб фінансавым становішчы і карыстаньні грошай па розных галінах, а тэхнічныя працаўнікі і спэцыялістыя, як т. **Крэйнін** і інш. даюць другія лічбы. Апошнія лічбы значна больш рэальныя, чым першыя.

Усе гэтыя факты сыгналізуюць нам аб тым, што дырэкцыя Белсельтрэсту павінна ў самы бліжэйшы час рэарганізаваць сваю работу і паставіць яе на новыя рэйкі, бо з такім становішчам, якое стварылася зараз у Белсельтрэсьце, ніяк мірыцца нельга.

А. ФАНДАРЭНКА.

Месячнік ашчаднасьці па БССР не разгорнуты

Вывады Маскоўскай рабочай брыгады

Учора ў ЦВК, пад старшынствам тав. Хацкевіча, адбылося нарада цэнтральнай камісіі садзейнічаньня дзяржкрэдыту. [illegible]

[illegible]

... борніцтва паміж асобнымі акруговымі і раённымі касамі.

Комісіі садзейнасьці дзяржкрэдыту ў акругах вельмі слаба працуюць. У Віцебску зусім адсутнічае камісія садзейнасьці. Акрвыканком узяў работу па садзейнасьці дзяржкрэдыту на сябе, распусьціў камісію, але работа ня зрушылася з мёртвага пункту.

[illegible]

Тав. Хацкевіч у сваёй прамове цалкам згадзіўся з вывадамі рабочай брыгады. Рабочая брыгада,—зазначае тав. Хацкевіч,—вельмі шмат зрабіла для папулярызацыі месячніка.

Тав. Хацкевіч лічыць, што камісія садзейнасьці ў Віцебскай акрузе павінна быць адноўлена.

5-ЦІГОДЗЬДЗЕ АДНЭЙ ЦЯГАНІНЫ

Яшчэ ў 1925 годзе кіраўніцтва працкалектывамі адкрыла ў Менску па дзьвёх розных вуліцах два ларкі; у адзін былі пасланы на работу прадаўцамі беспрацоўныя Гурвіч, Шац і Пятроўскі, а ў другі — Гэншафт і Гайнэр. Ніякага падліку тавараў у крамах ня было, ніякіх актаў не складалася. Усю адказнасьць за правільнасьць пастаноўкі работы ў ларкох узяло на сябе кіраўніцтва працкалектывамі.

Але праз два месяцы гэтыя ларкі былі ліквідаваны, а праз пяць — кіраўніцтва працкалектывамі выяўляе нястачу ў 500 рублёў.

Праўленцы з працкалектыву занепакоіліся. Што-ж рабіць? Хто павінен папоўніць гэту нястачу? І парашылі... спагнаць праз суд 500 рублёў з былых прадаўцоў.

На судзе адміністрацыя працкалектыву адчувала сябе ня зусім добра. Сама прызналася, што прадаўцы гэта «бяз віны вінаватыя» людзі, але патрэбен «законны» повад, каб можна было сьпісаць гэту нястачу.

Суд да канца гэтае справы ня вырашыў, а адклаў яе на няпэўны час. Так цягнулася аж да... 1928 году.

У пачатку 1928 году, калі «растратчыкі» Гурвіч, Шац і Гэншафт працавалі ўжо ў крамах МЦРК (Пятроўскі і Гайнэр ужо да таго часу выехалі з Беларусі) яны раптам зноў атрымалі позвы зьявіцца ў суд.

Зноў на судзе даецца вельмі добрая характарыстыка абвінавачаным прадаўцом, але... «нам трэба скончыць з гэтаю справаю, — заяўляе новы кіраўнік працкалектывамі тав. Заранкін, — бо мы ня ведаем, з каго спагнаць 530 рублёў». А таму няхай падсудныя пакрыюць нястачу.

Яўрэйскі нарсуд падыходзіць да справы фармальна і прысуджвае спагнаць з Гурвіча, Шаца і Гэншафта ўжо ня 530 руб., а толькі 318.

Справа перадаецца ў акруговы суд, які прыгавар народнага суду зацьвярджае, але пракурор апратэстоўвае і справа пастунае ў... Вярхоўны суд. Вярхоўны суд пераглядае гэту справу і перадае яе на разгляд другога складу нарсуду.

Праз пяць год, у 1930 годзе, гэта справа зноў выплывае, і разглядваецца ў нарсудзе, пад старшынствам тав. Шэндэрава. Нарсуд пастанаўляе спагнаць з іх ужо толькі 50 проц. іску, г. зн. 159 руб.

Вось і ўся гісторыя гэтай пяцігадовай цяганіны.

Не пашкодзіла-б РСІ націкавіцца гэтым агідным бюракратызмам як з боку кіраўніцтва працкалектывамі, так і судовых органаў і, урэшце, спыніць усю гэту цяганіну.

Л. МАНІН.

2 сакавіка, а 10 гадзіне раніцы ў памяшканьні нардому **м. Чырвоная-Слабада**

СКЛІКАЕЦЦА

рэдакцыямі газ. **«Зьвязда»** і **«Камуніст»**

РАЁННАЯ НАРАДА СЕЛЬКОРАЎ

Чырвона-Слабодзкага раёну, Бабруйскай акругі.

ПАРАДАК ДНЯ:

1) Калектывізацыя раёну і задачы селькораў.
2) Аб арганізацыі насьценгазэт пры калгасах.

На нараду запрашаюцца ўсе селькоры, прадстаўнікі рэдкалегій насьценгазэт і калгасьнікі.

СЛУХАЙЦЕ! СЛУХАЙЦЕ! СЛУХАЙЦЕ!

28 ЛЮТАГА а 19 г. 30 м.

Галоўнае кіраўніцтва Ашчадкасамі СССР сумесна з УсеЦСПС і радыё-цэнтрам арганізуюць

РАДЫЁ-СХОД,

ПРЫСЬВЕЧАНЫ

„МЕСЯЧНІКУ ЗЬБЕРАЖЭНЬНЯЎ"

У радыё-пераклічцы прымаюць удзел усе саюзныя рэспублікі. У пераклічцы выступяць: наркамфін СССР т. Бруханаў, старшыня Цэнтр. Камісіі садзейнічаньня дзяржкрэдыту пры ЦВК СССР т. Кутузаў, сакратар УсеЦСПС т. Палонскі і інш.

Беларускі радыё-цэнтр будзе трансьляваць пераклічку. БССР выступае ў пераклічцы ў 21 гадз. 13 мін.

Між асобнымі выступленьнямі — **КАНЦЭРТНЫЯ НУМАРЫ.**

Кіраўніцтва Ашчадкасамі БССР.

МЕНСК

Зьняты з працы дырэктар фабрыкі імя Варашылава

[illegible]

Хто едзе ад БССР на тыраж 3 пазыкі

[illegible]

Перавыбары саветаў у БССР

Кампанія яшчэ не разгарнулася

[illegible]

Кадры — для калгасаў

[illegible] курсы каленаважатых на 50 чалавек. 25 месц прадастаўлена Калгасцэнтру. У Магілеве 1-га сакавіка адкрываюцца трактарныя курсы на 50 чалавек.

Арганізуюцца курсы на лугавым насеньняводзтве ў Горках для перападрыхтоўкі аграномаў на 25 чал і пры Турскай дасьледчай станцыі для калгасьнікаў на 40 чал.

Калгасцэнтр заключыў дагавор з Менскай біржай працы на падрыхтоўку 250 рахункаводаў з ліку беспрацоўных. На гэту мэту адпушчана 2.000 рублёў. Па сканчэньні гэтых 3-месячных курсаў рахункаводы пасылаюцца ў калгасы.

Прафсаюзы — на дапамогу сацыялістычнаму сэктару вёскі

Гарбары — шэфы над Самахвалавіцкім і Койданаўскім раёнамі

ЦП гарбароў прыняло практычнае шэфства над Самахвалавіцкім і Койданаўскім раёнамі. Да Самахвалавіцкага раёну для правядзеньня пасеўнай кампаніі і калектывізацыі прымацаваны гарбарня «бальшавік», шчотачная ф-ка, шчацінная ф-ка, белкантора ВКС і Белшчаціна.

Да Койданаўскага раёну для тэй-жа мэты прымацаваны абутковая фабрыка, працкалектыў абутнікаў, шавецкая майстэрня Гандальбуду і рымарная фабрыка.

У падшэфныя раёны для азнаямленьня пасланы ўжо прадстаўнікі ЦП саюзу. Прадпрыемствы, якія ўзялі шэфства, вылучылі 55 чал. добраахвотнікаў для ўдзелу ў веснавой пасеўнай кампаніі. Усе вылучаныя прайшлі 4-дзенныя падрыхтоўчыя курсы пры ЦП саюзу.

У фонд калектывізацыі рабочыя гарбарні «Бальшавік» адпрацавалі адзін дзень.

Грамадзкае харчаваньне ў жакце № 16

Жакт № 16 прарабіў вялікую карысную работу па арганізацыі грамадзкага харчаваньня сваіх членаў. Работа ў гэтым напрамку разгортваецца. Іншым жактам трэба пасьледаваць гэтаму прыкладу.

Хроніка МОПР'у

УСЕБЕЛАРУСКАЯ НАРАДА ЗАГАДЧЫКАЎ АПА АКРУГКОМАЎ ЛКСМ

ЦК МОПР'у БССР склікае на 25-26 лютага ўсебеларускую нараду загадчыкаў **АПА акругкомаў камсамолу**, па пытаньні двухтыднёвіка вярбоўкі камсамольцаў і рабочае моладзі ў МОПР.

ПЛЕНУМ МЕНСКАГА АК МОПР'у

Пленум Менскага акруговага камітэту МОПР'у склікаецца на 11-12 сакавіка. На пленуме будуць заслуханы справаздача прэзыдыуму АК МОПР'у даклад аб новых формах і мэтадах работы, а таксама справаздача Барысаўскага райкому МОПР'у. **На пленум запрашаюцца ўсе старшыні рэвізійных камісій, райкомаў МОПР'у Менскае акругі.**

УДЗЕЛ МОПР'у Ў СПРАВАЗДАЧНА-ПЕРАВЫБАРЧАЙ КАМПАНІІ САВЕТАЎ

Менскі АК МОПР'у, абгаварыўшы на сваім пасяджэньні пытаньне аб удзеле ў справаздачна-перавыбарчай кампаніі саветаў, пастанавіў зьвярнуцца з адозваю да усіх выбаршчыкаў-мопраўцаў Менскае акругі. У гэтай адозве мопраўцы заклікаюцца да 100-процантнага актыўнага ўдзелу ў справаздачна-перавыбарчых сходах саветаў, да садзейнасьці выбарчым камісіям у падборы кандыдатур у новы склад сельсаветаў з лепшых актывістых-мопраўцаў (саўгасьнікаў, батракоў, калгасьнікаў, беднякоў і серадннякоў). У якасьці практычных мерапрыемстваў АК МОПР'у, дагаварыўшыся з адпаведнымі арганізацыямі, лічыць мэтазгодным, каб найбольш прыкладныя і буйныя вытворчыя, савецкія, вайсковыя, калгаскія і саўгаскія ячэйкі МОПР'у выбіралі лепшых актывістых-мопраўцаў на практычную работу ў сэкцыях саветаў.

МОПРАЎСКІЯ ТРЫЕРЫ Ў МАЗЫРСКАЙ АРГАНІЗАЦЫІ

Мазырскі акругком МОПР'у асыгнаваў 500 рублёў на куплю трыера для ўдзелу ў пасеўнай кампаніі. Закуплена на 150 руб. літаратуры, якая распаўсюджваецца па саўгаскіх і калгаскіх ячэйках МОПР'у Накіравана мопраўская брыгада ў складзе 10 чал. у Бабрыняцкі сельсавет для ўдзелу ў пасеўнай кампаніі.

Скончыўся ўсебеларускі конкурс п'ес

Усебеларускі конкурс п'ес які быў арганізаваны Галоўмастацтвам, даў наступныя вынікі: другую малую прэмію атрымала п'еса Язэпа Цярабежа (Алеся Ляжневіча) — «Навала». Палову першай малой прэміі атрымала п'еса бяз назвы пад дэвізам «Эпоха» драматурга В. Сташэўскага і п'еса М Блісьцінава—«Агні Палесься». Палову другой прэміі атрымала п'еса «Шквал»— А. Цэраха.

Рэспубл. бюро АРУ

У ПЯТНІЦУ, 28 ЛЮТАГА, а 7 гадз. увечары ў чырвоным кутку Дзяржбанку (рог Савецкай і Камсамольскай, уваход са двара Камсамольскай) АДБУДЗЕЦЦА

АГУЛЬНЫ СХОД

РАХУНКОВЫХ ПРАЦАЎНІКОЎ г. МЕНСКУ

У ПАРАДКУ ДНЯ — даклад Дзяржбанку аб **крэдытнай рэформе**. Запрашаюцца ўсе рахунковыя і статыстычныя працаўнікі ПРЫСУТНАСЬЦЬ АКТЫВУ АРУ АБАВЯЗКОВА.

Правілы прыёму ва Ўсебеларускую саўпартшколу

Усебеларуская саўпартшкола складаецца з 2-х аддзяленьняў, з якіх адно рыхтуе працаўнікоў калгасаў (парт. работн., палітасьвет. работнікаў, арганізатараў і г. д.), а другое—прапагандыстых для гораду і вёскі. Паступаючыя ў саўпартшколу таварышы павінны здавальняць наступным запатрабаваньням:

НА КАЛГАСНЫМ АДДЗЯЛЕНЬНІ:

На калгаснае аддзяленьне прымаюцца рабочыя і сяляне—члены партыі са стажам ня менш 2-х год і члены ЛКСМ з вытворчым рабочым або батрацкім стажам ня менш 3-х год і камсамольскім стажам—ня менш 2-х год. Для батракоў і батрачак (членаў партыі) запатрабаваньні ў адносінах да партстажу могуць быць зьніжаны.

Увага: Камсамольцы (нячлены партыі) павінны складаць ня больш 10 проц. агульнага ліку прымаемых.

На прапагандысцкае аддзяленьне прымаюцца рабочыя і сяляне выключна члены УсеКП(б) з 3-хгадовым партыйным стажам і члены ЛКСМ—з 2-гадовым партстажам, якія маюць стаж камсамольскае работы ня менш 3-х год.

Увага: Усе таварышы, паступаючыя ва УСПШ, павінны мець вопыт практычнай грамадзкай работы, прычым на прапагандысцкае аддзяленьне павінны ў першую чаргу прымацца т. т., якія маюць вопыт прапагандысцкае работы.

Паступаючыя павінны ўмець добра чытаць і пісаць, добра ведаць 4 дзеі арытмэтыкі над цэлымі лічбамі і ўладаць агульна-палітычнай падрыхтоўкай у размеры вымагаемых саўпартшколы.

Адбор курсантаў у саўпартшколу праводзіцца камісіямі, якія арганізаваны пры акругкомах КП(б)Б для камандыраваньня ў камвуз. Сваю работу камісіі павінны скончыць да 18/III з тым, каб усе матар'ялы па ўкамплектаваньні былі дасланы ў УСПШ не пазьней 20/III.

Таварышы, вылучаныя акругкомамі КП(б)Б для паступленьня ў школу і якія прайшлі прыймовую камісію пры УСПШ, прымацоўваюцца да школы для падрыхтоўкі шляхам завочнага навучаньня, якое працягваецца з 1/IV па 1/VII.

Для слаба падрыхтаваных батракоў і беднякоў арганізуецца пры школе 2-х месячныя падрыхтоўчыя курсы, аб тэрміне працы якіх паведамляецца асобна.

Пры саўпартшколе ствараюцца прыймовыя камісіі ў складзе загадчыка школы, сакратара парткалектыву школы, прадстаўнікоў акругкому КП(б)Б, ЛКСМ і акрпалітасьветы. Прыймовая камісія пры школе павінна скончыць сваю работу да 15-га чэрвеня 1930 г. Прыймовыя іспыты адбываюцца з 20 па 25-га жніўня. Заняткі пачынаюцца з 1-га верасьня.

У саўпартшколу не павінны дапускацца хворыя на заразьлівыя хваробы, у тым ліку вэнэрычныя, сухоты, хворыя на нэўрастэнію ў цяжкой форме і не ачуняўшыя пасьля цяжкіх хвароб. Інвалідасьць ня можа служыць перашкодай для паступленьня ў школу, калі яна не парашкаджае разумовай працы.

Камандыруемыя ў саўпартшколу забясьпечваюцца мясцовымі арганізацыямі сродкамі на падарожжа ў абодва канцы; апрача таго, павінна быць выдана пэнсія за 2 тыдні ўперад.

Камандыроўка не гарантуе прыёму ў школу. Няпрынятыя ў школу варачаюцца назад, за імі захоўваюцца займаныя раней пасады.

Школа не бярэ на сябе абавязкаў па забесьпячэньні кватэрамі сем'яў курсантаў.

Школа дае курсантам кватэру ў агульным памяшканьні, пасьцельныя прылады, харчаваньне, патрэбныя падручнікі, апрача таго, стыпэндыю, а сямейныя курсанты атрымліваюць дадатковую сямейную стыпэндыю ў залежнасьці ад ліку ўтрыманцаў.

Усе камандыраваныя ў школу павінны мець наступныя дакуманты:

1) Камандыроўку ад акругкому КП(б)Б, 2) характарыстыку аб працы, даную адпаведным райкомам; 3) дакумант аб узросьце; 4) дакумант аб адносінах да вайсковай службы; 5) пасьведчаную анкету; 6) падпіску камандыраванага аб тым, што правілы паступленьня ў школу яму вядомы.

Агульны кантынгэнт набору ўстанавіць у 200 асоб (80 асоб на прапагандысцкае аддзяленьне і 120 асоб — на калгаснае аддзяленьне).

ПАВЕДАМЛЕНЬНІ

26-га лютага, а 6-й гадз. увеч. у клюбе мэталістых (Унівэрсытэцкая вул.) адкрываецца раённая канфэрэнцыя ўдарнікаў, якую склікае ЦСПСБ сумесна з Кастрычніцкім райкомам КП(б)Б.

Парадак дня:

1. Чарговыя задачы рабочае клясы.
2. Выкананьне пляну на першы кв. 1929-30 г. і далейшая работа ўдарнікаў.

Мандаты выдаюцца па сьпісах, абавязкова засьведчаных фабзаўмясцкомамі, у агульнай канцылярыі ЦСПСБ (Дом Працы, 2-гі паверх) 26-га—ад [illegible] гадз. дня і ад 5 гадз. да пачатку канфэрэнцыі ў клюбе мэталістых.

АРГ. КАМІСІЯ.

27-га лютага ў 18 з пал. гадз. у **Доме Камасьветы адбудзецца вечар парт.** і кам. актыву навучальных ячэек г. Менску.

Парадак дня: 1) Даклад наркамасьветы т. **Платуна** на тэму: «Праблема падрыхтоўкі кадраў і задачы партработы навучальных ячэек», 2) Канцэрт сымфанічнага аркестру Белрадыёцэнтру, 3) Кіно-фільм.

Білеты раздаюцца па ячэйках.

27-га лютага, а 19 гадз., у клюбе друкароў адбудзецца агульна-гарадзкі сход членаў сэкцыі працаўнікоў друку.

Парадак дня:

1. Даклад т. **АНІШЧУКА** аб выніках апошняга пленуму ЦБ сэкцыі.
2. Бягучыя справы.

Яўка абавязкова.

СЁНЬНЯ

Працяг агульнага сходу парткалектыву КП(б)Б працасьветы і НКА па абгаварэньні пастаноў студзеньскага пленуму ЦК КП(б)Б. Запрашаюцца асьветнікі Менску. Пач. а 19 гадз. у памяшканьні 2-й школы (Ленінская, 21).

Ячэйка КП(б)Б праўгасу БДУ. Агульны адкрыты сход яч. КП(б)Б у аўдыторыі № 41. Пач. а 20½ гадз.

П. Т. ЦКК КП(б)Б у Менску, а 6½ гадз. веч., 2-га сакавіка будзе разглядаць справы наступных т.т.: Сьвірыдовіча Мікалая Рыгоравіча, Касога Ільлі Залманавіча, Сянькевіча Лаўрэнція Восіпавіча, Пекара **Абрама** Хаімавіча, Сушкевіча Пятруся Ларыёнавіча, Гантмана Самуіла Генрыхавіча, Мышчука Уладзімера Барысавіча, **Брушкова** Андрэя Рыгоравіча, **Чарнушэвіча Дзьмітра** Сількавага, Эпштэйна Майсея Наумавіча, Кіпарысава Алеся Міхайлавіча, Хрысанфава Янкі Хрысанфавіча, Цярэшкі Лявона Амельлянавіча, **Тартакоўскай** Адэлі Аркадзьеўны, **Мазіліна** Васіля Тодаравіча, Разьдзерага Зьмітра Сымонавіча. Усе гэтыя таварышы павінны прыняць удзел пры разглядзе іх спраў. Запрашаюцца сакратары тых ячэек, дзе гэтыя таварышы лічацца на вучоце і знаходзяцца ў Менску, а таксама старшыні правяркомаў. Праезд за свой кошт.

Дом Чырвонай арміі. 28-га лютага, у 19 гадз.—агульны сход членаў ДЧА па перавыбарах праўленьня дому.

Перарэгістрацыя членаў Дому Чырвонай арміі працягнута да 5-га сакавіка. Таварышы, якія не перарэгіструюцца да гэтага тэрміну, механічна выбываюць з членаў ДЧА.

Дэкадны Камвуз. Чарговыя заняткі на эканамічным і філёзофскім цыклях 28-га лютага, а 18 гадз., на гістарычным — 2-га сакавіка, а 18 гадз.

Вайсковы габінэт БДУ. Унівэрсытэцкі цір працуе штодзенна ад 13 да 19 гадз. за выключэньнем 3-га, 8, 13, 18, 23 і 28 кожнага месяца.

Дом Асьветы. 3-га сакавіка, а 19 гадз., склікаецца сход шахматыстых і шашыстых. Запрашаюцца ўсе асьветнікі, якія цікавяцца гэтаю справаю.

Просьба сакратароў ячэек і паасобных членаў КП(б)Б, якія ведаюць тав. АПАРЫНА Андрэя Сьцяпанавіча, які раней працаваў на Асінбудзе, паведаміць яго адрас у П. К. ЦКК КП(б)Бел. Менск.

ЗАЎТРА

Пэдгабінэт. А 19 гадз. — пасяджэньне сэкцыі грамадзка-карыснае працы з абвесткай дня: «Сацспаборніцтва ў правядзеньні грамадзка-карыснае працы» — дакл. 9-цігодкі МББ чыг.

Дом Камасьветы. А 19 гадз. (пакой № 19) кансультацыя т. **Панкевіча**—«Лябараторны плян і яго ўжываньне ў сетцы партасьветы» для прапагандыстых АПШ, ВСПШ і апоргаў яч. КП(б)Б і ЛКСМБ. Яўка ўсіх прапагандыстых абавязкова.

Нарада загадчыкаў клюбаў г. Менску, кіраўнікоў клюбных гурткоў партыйцаў і камсамольцаў, а таксама клюбных бібліятэкараў — членаў КП(б)Б і ЛКСМБ па мэтадычных пытаньнях. Будуць заслуханы даклады т.т. **Клімковіча** і **Любіна.** Пач. а 19 гадз. (Дом Камасьветы, пакой № 3, увах. з вул. Карла Маркса).

Пасяджэньне бюро скаргаў РСІ — у чырвоным кутку другой сав. больніцы (Камунальная, 4). Выклікаюцца рабочыя-засядацелі — Чура і Герасемчык — зав. «Беларусь»; Бяззубік, Каплан і Кумпель — зав. «Пралетары»; Кенон і Тыпкевіч — Унівэрсыт. гарадок; Белан, Дэкэр, Позьняк і Аршанскі — завод «Бальшавік».

Зьніжэньне цэн на прамтавары

Белкаапсаюз разаслаў усім ЦРК і спажывецкім таварыствам абежнік аб парадку зьніжэньня цэн на прамтавары. Абежнік прапануе безадкладна і безагаворачна правесьці зьніжэньне цэн у наступным разьмеры: на абутак мужчынскі і жаночы, дзіцячыя чаравікі, сандалі і чувякі—на 10 проц.; на галёшы—10 проц., на баваўняныя тканіны—на 9 проц.

Цэны на гатовае адзеньне павінны быць зьніжаны на 8 проц.

Дырэктыва зьяўляецца канчатковай і ня можа быць растлумачана на мясцох у абмежаваным сэнсе. Арганізацыі павінны безадкладна правесьці паказанае зьніжэньне. Усякая маруднасьць у гэтай галіне будзе расцэньвацца, як зрыў работы па павышэньні ўзроўню рэальнай зарплаты.

Да правядзеньня зьніжэньня цэн і кантролю за ім павінна быць прыцягнута шырокая рабочая грамадзкасьць. Неабходна арганізаваць спэцыяльныя рабочыя брыгады для пятучых абсьледаваньняў і праверкі зьніжэньня цэн у асобных магазынах.

Адказны рэдактар Ян. АСЬМОЎ.

ЗАРАЗ-жа ЗДАВАЙЦЕ ПАДПІСКУ на „ЗЬВЯЗДУ" на САКАВІК,

КАБ ЗАБЯСЬПЕЧЫЦЬ АКУРАТНУЮ ДАСТАЎКУ ГАЗЭТЫ з 1-га САКАВІКА

НЕ АДКЛАДВАЙЦЕ ВЫПІСКУ ГАЗЭТЫ НА АПОШНІ ДЗЕНЬ.

ТЭАТР і КІНО

Дзяржаўны Яўрэйскі Тэатр БССР

Чацьвер, 27 лютага

Раніцнік для вучняў **АВЕЧАЯ КРЫНІЦА** Пачат. роўна а 12 г. дня. Білеты ў школах

Увечары спэктакль для саюзу саўгандальслуж. **„ДЖЫМ КУПЕРКОП"** Пачатак роўна а 8 гадз. увечары. Білеты ў клюбе саўгандальслуж. і мясцком.

КІНО-ТЭАТР КУЛЬТУРА — Аўтэнтычны кіно-дакумант падзей на К.-Усходняй чыгунцы **Асобная Далёка-Усходняя** фільм у 6 частках. Звыш праграмы кіно-часопіс Савкіно № 8. Пачатак а 7 гадз. Каса—ад 5 гадз.

КІНО ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ — Сатырычная аповесьць у 7 частках **ШКУРНІК**. Звыш праграмы гастролі артыстага Ленінградзкіх тэатраў **Сяргея ВРОНСКАГА** — новы рэпэртуар — Пачатак 1-га сэансу а 7 гадз. увеч. Каса адчынена ад 5 гадз.

КІНО ПРАЛЕТАРЫ — Мастацкі фільм вытворчасьці „Межрабпом-фільм" **Злачынства Караваева** драма ў 6 частк. Звыш праграмы: кіно-часопіс Савкіно № 5. Пачатак 1-га сэансу а 7 г. Каса ад 5 г.

1-шы дзіцячы кіно-тэатр „Юны Піянэр" — **АДЗІНАЦЦАТЫ** мастацкі фільм у 5 ч. Звыш праграмы хроніка САВКІНО № 4. — Штодзенна два сэансы — Пачатак 1-га сэансу а 2 г., 2-га—3 г. 20 м. Каса адчынена ад 12 гадз. дня.

КІНО СПАРТАК — АМЭРЫКАНСКІ БАЯВІК з удзелам Дугласа Фербэнкса **СЫН ЗОРО** (Працяг карціны „ЗНАК ЗОРО") кіно-раман, у 8 част. Пачат. сэансаў: а 6 30 м. Каса—ад 5 гадз.

У ПЯРЭСЬПЯНСКАЙ АМБУЛЯТОРЫІ АДКРЫТ ПРЫЁМ ДЗЯЦЕЙ ПА ЗУБНЫХ ХВАРОБАХ

Прыём ад 2-4 гадзін.

З 1 сакавіка пры Пярэсьпянскай амбуляторыі адчыняецца **ГАБІНЭТ ПА НЭРВОВЫХ ХВАРОБАХ.**

Прыём ад 7—9 гадз. увечары.

Прыймо абвестак у чарговы нумар газэты да 2 гадзіны дня

ВЫШЛІ з ДРУКУ

і прадаюцца наступныя кнігі:

1. **Ф. Гладкоў.**— **Камуна „Авангард"** Стар. 36. Цана 8 кап.
2. **А. Вахаеў.**— **Разьвядзеньне лекавых расьлін.** Стар. 56. Цана 30 кап.
3. **Праф. Е. Ліскун.** — **Карысьць ад правільнага кармленьня і догляду малочнай скаціны.** Стар. 45. Цана 10 кап.
4. **Праф. А. Дубах.** — **Асушка, сельска-гаспадарчае выкарыстаньне і калёнізацыя балот у Нямеччыне.** Стар. 96. Цана 85 кап.

БЕЛДЗЯРЖВЫДАВЕЦТВА.

Інстытут Аховы Працы пры Наркампрацы БССР апавяшчае ўсіх таварышоў, вылучаных фабзаўмясцкомамі г. Менску на арганізаваныя інстытутам

Каротка-тэрміновыя курсы па Ахове Працы,

што першыя заняткі адбудуцца 1-га сакавіка г.г. ад 7 да 9 гадзін вечара.

Адрас Інстытуту: Рог вул. К. Маркса і Энгельса № 44-23.

Дырэктар Інстытуту Аховы Працы ДЗІХЦЯР.

ЗАВОЧНЫЯ КУРСЫ БУХГАЛЬТЭРЫІ

Курсы рыхтуюць работнікаў для нізавых кааперацыйных арганізацый, крэдытных таварыстваў, арцеляй усіх відаў, калгасаў, саўгасаў і г. д.

Тэрмін навучаньня 8 месяцаў.

Прымаюцца асобы з адукацыяй ня ніжэй 4 груп сямігодкі. Прыём адбываецца круглы год.

Скончыўшыя курсы атрымліваюць адпаведнае пасьведчаньне.

Плата за курс 33 руб. уносіцца так: 9 руб. пры паступленьні, з якіх 4 руб. залічваюцца за 8 месяц і па 4 руб. штомесячна ў пачатку кожнага навучальнага месяца. Умовы прыёму высылаюцца за 2 дзесяцікапеечныя маркі.

Грошы пераводзяцца па адрасе: Менск, Усекабанк, бяг. рахунак № 682. Усю карэспандэнцыю накіроўваць: Менск Усекабанк, Завочным курсам.

ОТКРЫТ ПРИЕМ на **ЗАОЧН. ФОТО- и КИНО-КУРСЫ**

О. Д. С. К.

(Общество друзей советской кинематографии)

ПО ОТДЕЛЕНИЯМ:

ФОТО отделение | **КИНО** механиков-передвижников | **КИНО**-сценаристов | **КИНО** механиков стацион. установок

Слушатель может быть зачислен в идущую группу или вновь начинающую. Стоимость обучения за весь курс по отделениям:

1) фото-отделение . . . 15 руб.
2) кино-механиков передвижников . 15 руб.
3) кино-механиков стационарников . 18 руб.
4) кино-сценаристов . . . 20 руб.

Подробные сведения даны в проспекте, который высылается по первому требованию за 10-коп. марку. Все запросы и деньги нужно посылать по адресу: Издательство „Теакинопечать", Москва, 9, Страстной бул., 2|42 Отдел Заочных Курсов № 83.

ЗАОЧНЫЕ ГОСКУРСЫ РОСПИСИ (РАЗРИСОВКИ). Роспись по всевозможным тканям: **мягким** золот., серебр., маслян., рельефн анилин. не расплыв. **красками.** Бисерн., жемчужн. и мерцающ. **пересыпками. Роспись по сосудам, стеклу, целлулоиду, коже и дереву.** Полный курс, 12 уроков в 4 мес. К урокам дается свыше 100 рис. (кроме текстовых). По оконч. выд. свидет. Уменье рис. не требуется. Проспект и программа высыл. за 20 коп. мел. мар.

ЗАОЧНЫЕ КУРСЫ СОНО

МОКВА, ул. Дзержинского, д. 1.

Аршанскі акруговы камітэт саюзу сельгаслесрабочых

ДАВОДЗІЦЬ ДА ВЕДАМА ўсіх устаноў і прадпрыемстваў Аршанскай акругі, ШТО 1 САКАВІКА 1930 г. акруговы камітэт саюзу

ЛІКВІДУЕЦЦА.

Просьба паведаміць да 1-III-30 г. калі якім установам ці прадпрыемствам ва пераведзеныя саюзу грошы ня выдан квіток.

У ВЫПАДКУ НЕАКУРАТНАЙ дастаўкі газэты „ЗЬВЯЗДА" звоніце па тэл. 2-49

ВЫШЛІ з ДРУКУ І ПРАДАЮЦЦА НАСТУПНЫЯ БЕЛАРУСКІЯ НАРОДНЫЯ ПЕСЬНІ з НОТАМІ:

1. **„А ды ня пыл..."**, гарманізацыя Грэчанінава. Цана 20 кап.
2. **„Ой, ты, белая бяроза"**, гарманізацыя Іпаліта з-Іванова. Цана 18 кап.
3. **„Ляцела зязюля"**, гарманізацыя Грэчанінава, Цана 20 кап.
4. **„Цяпер Купала"**, гарманізацыя Грэчанінава. Цана 20 кап.
5. **„Прыляцелі гусі"**, гарманізацыя Равенскага Цана 20 кап.
6. **„Ня стой каліна"**, гарманізацыя Равенскага. Цана 20 кап.
7. **„Ой, з-пад лесу, лесу цёмнага"**, гарманізацыя Туранкова. Цана 20 кап.

БЕЛДЗЯРЖВЫДАВЕЦТВА.

Згубленыя і ўкрадзеныя

наступныя дакуманты лічыць несапраўднымі:

Канд. карт., выд. Мен. АК КП(б)Б, вайск. кн., выд. Мен. ваенкаматам, чл. карт. ІТС сэкцыі саюзу мэталістых Ерынгроза Я. І. 286-288

Бірж. талён, выд. Мен. бірж. працы. лек. кн., выд. Мен. страхкасай Васюкевіч І. І. 289-290

Вайск. кн. Прановіча А. Ю., выд. Астр.-Гарадзецк. РВК. 291

Пашпарт, выд. Мен. міліцыяй, бірж. карт., выд. Мен. бірж. працы Бараноўскай З. Ц. 291-293

Бірж. картка Гольмак П. А., выд. Мен. бірж. працы 294

Даведка аб працы Ляўковіча Б. І., выд. Мен. Камгасам. 295

Бірж. талён Абраменка Д. І., выд. Мен. бірж. працы.

Пашпарт Кішкурна В. С., выд Плешчаніцк. РВК. 297

Лек. ліст. Майзьліна М. М., выд. Мен. страхкасай. 298

Дапрызыўн. кн. Ціханава Т. А., выд. Мсьціслаўск. РВК. 299

Пасьведч. аб сканчэньні 5 Мен. сямігодкі Шалкоўскага Ф. В. 300

Каап. кн. Палтаржыцкага І. І., выд. Мен. прыгар. спаж. т-вам «Земляроб» 301

Вайск. кн. Карпіновіча Л. Х., выд. Мен. акр. ваенкаматам. 302

Чл. кн. саюзу працасьветы № 804, парт. біл. № 1296484, выд. Мен. АК КП(б)Б на імя Шчуцкага М. А. 303-304

Пашпарт Надзежынай М. Г., выд. Мен. міліцыяй.

Вайск. кн. Астроўскага М. І., выд. Самахвал. РВК. 306

Чл. біл. саюзу друкароў № 00146498 Мілейкоўскай С. Я. 307

Вайск. кн. Галагуша В. О., выд. Мен. ваенкаматам. 308

Пасьведч. аб службе ў 1 Смал. палку, войск ДПУ, выд. АДПУ Бел., даведка аб працы, выд. праўл. ЖАКТ'у № 1 на імя Буева М. М. 309-310

Чл. біл. саюзу СГЛР Ляўковіча Б. І. 311

Вайск. кн. Нагорскага С. Ф., выд. Бабруйск. ваенкаматам. 312

Бірж. талён Махліса А. Х., выд. Мен. бірж. Працы. 313

Асабов. пасьведч. Арцішэўскай Б. К., выд. 2. аддз. сл. экспл. МББ. ч. 314

Патэнт, выд. Мен. Акрфа, нумар возчыка, выд. Мен. міліцыяй, даведка аб працы рамізьніка, выд. Мен. міліцыяй на імя Тэненбаўма Р. А. 315-317

Мэтрыч. вып. Наўмава У. П., выд. Мен. ЗАГС'ам 318

Чл. біл. саюзу працасьветы № 788 Жукоўскага Г. С., выд. Мазырск. акр. аддз. саюзу працасьветы. 319

Пашпарт Одэр Х.-С.Ф., выд. Мен. міліцыяй. 320

Даведка аб працы Дзятлова В. А., выд. Пухавіцк. РВК 321

Даведка аб сац. становішчы Байко К. Л., выд. Пропчыцк. с.-с. 322

Мэтрыч. вып. Вахановіча К. А., выд. Мен. ЗАГС'ам 323

Чл. кн. саюзу швэйнікаў Капляровіч С. М.

Каап. кн. Багдановіч Е., выд. Мен. прыгар. спаж. т-вам «Земляроб» 325

Каап. кн. Кучмель А. Ф., выд. Мен. прыгар. спаж. т-вам «Земляроб» 326

Асабов. пасьведч. № 67-к. Кухаронак М. Л., выд. Лін. раён. к-рай сл. цягі МББ. ч. 327

50 К. кошт публікацыі аб згубе дакумента

Менск, Галоўлітбел № 337.

Друкарня газэты «Зьвязда», Менск.